

Eesti vanim rokifestival Sindi Rock peeti juubelile vääriliselt

50. Sindi Rock tõi seltsimajja 800 inimest

PIIA SALUNDI
TEABESPETSIALIST

Kui Arno isaga Sindi Rockile jõudis, oli pidu juba alanud. Igas vanuses rokisõprade rõõmus sumin ja sagin võttis vastu juba Sindi seltsimaja ees ja tekitas ootuse, et siin toimub midagi ägedat.

Uhket järjekorranumbrit 50 kandnud festivali tõmbas käima alternatiivrokibänd Square. Järgmise esineja The Belka ajaks oli saalitäis rahvast juba nii kuumaks köetud, et ei pidanud paljudeks tuttavateks lugusid ühehäälselt kaasa laulda. Rõõmsa hülgaamisega võeti vastu Sindi legend The Tuber-kuloited, kes kostitas oma andunud fänne ammu tuntud lugudega. Ansambliil Kõomes õnnestus suurepäraselt see, mida nad ise oma muusika juures kõige tähtsamaks peavad: kuulajate kaasamine. Kosmikute ajaks oli melu juba nii valjuks paisunud, et pani seltsimaja seinadki värisema. Pea sama kährikka tänuavalduse, kui sai osaks bändidele, teenis ettevõtja Toivo Agafonov, kes võitis oksjoni, millel oli 50-eurose alghinnaga enampakkumisel festivali bänner koos kõikide esinejate autogrammidega. Oksjoni korraldaja ja üks Sindi Rocki eestvedajaid Taavi Burket ohutas ostjaid toetamaks uue Tuber-kuloitedi sündi – oksjoni tulu 1000 eurot läks Sindi noortekeskuse bändiruumi toetuseks. Peo lõpetas andekas trummar Rainer Meinart ja vapraimate külaliste tuju hoidsid üleval DJ'd Hor 'n' Handsome. Nii Arno kui tema isa lahkusid alles vastu hommikut, hääled kähedad, kuid tuju ülev. Abivallavanem Jana Malõh kiitis festivali korraldajaid: „Siiras rõõm on teadajate ja tegijatega koostööd teha, mille tulemusena said 800 ägedat inimest Sindis rokkida. Avaldame tänu ürituse korraldanud vabatahtlikele: Maarja Burket, Annika Burket, Anu Eisenschmidt ja Taavi Burket! Teie läbimõeldud korraldus jättis Sindi Rocki juubeliürituse ajalukku väga suursuguselt! Suur tänu, et tulite ning võtsite enda kanda ja korraldada rokkimise Sindis! Suur tänu ka teistele abilistele, kes ürituse õnnestumisel kaasa löid!“

Festivaliga jäid rahule ka esinejad. The Belka tänas Sindi Rocki Facebooki lehel festivali tiimi „suurepärase korralduse, hea pidulaua, sõbraliku suhtumise ja saundi eest“, ansambel Kõomes kommenteeris: „Au ja kiitus, õnn ja rõõm, kuld ja bitcoiniid ja paljad muusad olgu teiega, hääd Sindi Rocki korraldajad! Kõomes oli hoitud ja poputatud, publik oli lihtsalt superluks, Sidni Ooperimaja on eluköva keikakoht. Ja üldse - hoidke traditsioonil hing sees - vähe on veel jäänud sellised mõttekaks eluks vajalikke ja järjepidevaid rokisündmusi.“ ○

Tuber-kuloitedi laulja Indrek Raadik fänne ergutamas

Ansambel Kosmikud ärgitab rahvast kaasa laulma

Kõomes rokkis täie hingega. Fotod: Danel Rinaldo

Suur tänu hindamatu tööpanuse eest, Helle Vent!

JANA MALÕH
ABIVALLAVANEM

30. september oli viimaseks tööpäevaks Sindi avatud noortekeskuse legendaarsel juhil Helle Vendil. Helle on viimased 15 aastat juhtinud Sindi noortekeskust, kuid Sindi linna noortega on ta tegelenud juba aastast 1980, olles 24 aastat Sindi gümnaasiumis huvijuhiks. Helle on hea suhtlemisoskusega, avatud, koostöövalmis, empaatiline ja tasakaalukas, ta on suutnud neid omadusi läbi tööde ja tegemiste edasi anda ka noortele. Helle on loonud noortega hea kontakti ja kaasanud neid paljudesse põnevatesse tegevustesse ning loonud noortele võimaluse osa võtta mitmesugustest huvitegevustest. Ta on suutnud süstida noortes algatus- ja otsustusvõimet, järjekindlust ja vastutustunnet. Tal on õnnestunud ellu viia väga palju. Tuntumad suurüritused, mis on kuulsad ka maakonna ja vabariigi tasandil, on Sindi iluvõimlemispidu ja Sindi Skate. Helle on alati hinnanud väga kõrgelt noortega tegelevaid ringijuhite ning on seisnud selle eest, et noortekeskuse ringijuhid oleksid parimad.

Hea Helle, tuhat tänu sulle! ○

Helle Vent. Foto: Urmas Saard

Tori valla eakate jõulupidu

Are huvikeskuses

neljapäeval, 5. detsembril
kell 12.00-16.00

Külla tuleb **Margus Tabor** lustakate
lugudega lapsepõlvest ja
üleskasvamisest.

Tantsuks mängib **Marek Kukk**.
Kaetud peolaud!

Osalustasu 10 eurot.
Bussid väljuvad Sindist, Saugast ja Torist.

Eelregistreerimine kuni 29. novembrini telefonil 5309 3150
või piirkondliku sotsiaaltöö spetsialisti juures.

Aasta haridustöötajad on Andra Sõmer, Astrid Närep ja Nelli Vadam

PIIA SALUNDI
TEABESPETSIALIST

Tänavused Tori valla aasta haridustöötajad on Tori põhikooli tantsuõpetaja ja ringijuht Andra

Sõmer, Sindi lasteaia üldlopeed Astrid Närep ja Jänesselja lasteaia muusikaõpetaja Nelli Vadam. ○

ASTRID NÄREP

Astrid Närep töötab Sindi lasteaias 1993. aastast, 2013. aastast lasteaia üldlopeedina. Kõnearendustöös peab Astrid Närep tähtsaks kõne erinevate valdkondade kõrval ka psüühiliste protsesside arendamist. Astrid arvestab lapse kui isiksusega, on sõbralik ja pakub lapsele alati midagi põnevat ja huvitavat. Ta kaasab lapse kõnearendustegevustesse ka vanemad. Astrid on tegevusteks kogunud ja koostanud õppevahendeid. Ta on kohusetundlik, abivalmis, kompetentne ja seetõttu kolleegide ja lastevanemate seas hinnatud. Astrid on aktiivne osaleja lasteaia tervisenõukogu töös. Ta nõustab ka oma kolleege ning on oma töökogemust tutvustanud Pärnu maakonna pedagoogidele. Ta on korraldanud laste kunstiloomingu näitusi, juhendanud lapsi, kes on joonistusvõistlustel saavutanud auhinnalisi kohti. Astridi algatusel on toimunud Sindi lasteaia luulepäevad, ta on olnud emakeelepäeva ürituste korraldaja. Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks koostas ta kogumiku „100 terakest Sindi lasteaia lastelt“. Astrid on osalenud lasteaia õppekava väljatöötamisel ja täiendamisel.

Astrid on aktiivne osaleja lasteaia tervisenõukogu töös. Ta nõustab ka oma kolleege ning on oma töökogemust tutvustanud Pärnu maakonna pedagoogidele. Ta on korraldanud laste kunstiloomingu näitusi, juhendanud lapsi, kes on joonistusvõistlustel saavutanud auhinnalisi kohti. Astridi algatusel on toimunud Sindi lasteaia luulepäevad, ta on olnud emakeelepäeva ürituste korraldaja. Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks koostas ta kogumiku „100 terakest Sindi lasteaia lastelt“. Astrid on osalenud lasteaia õppekava väljatöötamisel ja täiendamisel.

Astrid on aktiivne osaleja lasteaia tervisenõukogu töös. Ta nõustab ka oma kolleege ning on oma töökogemust tutvustanud Pärnu maakonna pedagoogidele. Ta on korraldanud laste kunstiloomingu näitusi, juhendanud lapsi, kes on joonistusvõistlustel saavutanud auhinnalisi kohti. Astridi algatusel on toimunud Sindi lasteaia luulepäevad, ta on olnud emakeelepäeva ürituste korraldaja. Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks koostas ta kogumiku „100 terakest Sindi lasteaia lastelt“. Astrid on osalenud lasteaia õppekava väljatöötamisel ja täiendamisel.

Kuidas leidsid tee oma erialani? Juba keskkooli ajal teadsin, et minust saab õpetaja kas lasteaias või koolis. Kuna lähimas pereringis oli lasteaia töötajaid, siis kaldus kaalukauss lasteaia poole. Peale lasteaiaõpetaja

(varem kasvataja) eriala omandamist asusin tööle Pärnu Mai lasteada nägemispuuetega laste rühma. Puutudes kokku erivajadusega laste õpetamisega, tekkis soov omandada logopeedi/ eripedagoogi kutse. Nii saigi suund Tartu ülikooli võetud ja olen õpitud erialaga väga rahul.

Mis sulle sinu töös enim meeldib? Ikka lapsed ja nendega tegelemine! Logopeedi/eripedagoogi töö on põnev ja täis väljakutseid iga päev. Selle ameti suurim väljakutse on seha vajalik huvitavaks nii, et laps omandaks õpitava mängides. Lapsega tegutsedes tuleb olla loov!

Millega tegeled töövälisel ajal? Armastan käia metsas, korjata seeni või marju, nautida vaikust ja rahu vahelduseks igapäevasele intensiivsele suhtlemisele. Suur osa vabast ajast kulub koos perega Läti piiri äärde puhketalu väljaehitamisele ja seal toimetamisele. Üks mu meelistegevus on lugemine, kuid viimasel ajal on selleks jäänud väga vähe aega.

Mis on sulle elus kõige tähtsam? Meelerahu – sellest algab kõik positiivne siin maailmas!

Mida ise oma suurimaks saavutuseks pead? Väikestest saavutustest saab kokku suur! Iga väike töövõit - ilusasti põrisev „r“ või õigesti sisisev „s“, kõnetult lapselt välja meelitatud esimesed sõnad – need teevad mind oma ametis õnnelikuks. ○

ANDRA SÕMER

Andra Sõmer alustas Tori põhikoolis 2006. aastal tantsuringide juhina. Ta peab väga oluliseks laste tervise ja füüsilise aktiivsuse toetamist ning aktiivse elustiili kujundamist. Andra püüab kõigile tantsurühmas oma rolli leida. Väljunditeks on esinemine kooli üritustel, valla esindusüritustel ning konkursil „Koolitants“. Auhindu on aastate jooksul noppinud nii õpetaja kui ka tema õpilased. Andra lööb kaasa kõigis koolirahva tegemistes. Peale uue võimla valmimist 2009. aastal töötab Andra lisaks võimla administraatorina, tema ülesanneteks on koordineerida tegevust võimlas ja valla spordiüritusi, juhendada jõusaalis treenivaid inimesi, viia läbi treeninguid, toetada spordialgatusi, otsida koostööpartnereid ja leida projekte kaudu lisavahendeid piirkonna spordielu toetuseks. Andra täiendab end pidevalt ning on omandanud treeneri kvalifikatsiooni. Andra on väga koostöövalmis, tema julgustamisel on palju kogukonnaliikmed tee spordisaali leidnud. Andra oli üks initsiaator MTÜ Tori Spordiklubi loomisel 10 aastat tagasi ning on praegu spordiklubi juhatuse esimees. Andra on olnud valla esinduste kokkupanija erinevatel spordivõistlustel ning lööb kaasa Pärnumaa spordiliidu tegemistes.

Millega tegeled töövälisel ajal? Eks neid tegevusi on aja jooksul olnud erinevaid. Kunagi armastasin väga käsitööd, kuid mingil hetkel see enam eriti huvi ei pakkunud. Praegu pigem liigun looduses, loen või toimetan aias. Võimalusel üritan erinevaid kultuurisündmuseid külastada, aga õhtune tööaeg seab siin mõningad piirangud. Päris igale poole, kuhu sooviks, ei jõua. Suur lemmik on juba mitu aastat olnud sulgpall. Õnneks on Toris vahva seltskond, kellega seda huvi jagan. Saladuskarte all olgu öeldud, et selle hobiga tegelen lausa töö ajal (loodan, et seda nüüd palgast maha ei arvata).

Kuidas leidsid tee oma erialani? Ma ei saa öelda, et oleksin juba varasest noorusest alates unistanud tantsuõpetajaks saamisest. Tantsuga hakkasin tõsisemalt tegelema alles peale gümnaasiumi lõpetamist, Viljandi kultuurikolledžis. Lapsepõlves käisin kaheksa aastat hoopiski akrobaatika- ja tsirkusetreennis. Meie kavades oli küll pisut tantsulist elementi, aga põhiliselt siiski võimlemine. Oli tore aeg. Õppisime põnevaid trikke, käisime laagrites ja esinesime

peaaegu igal nädalavahetusel. **Mis sulle sinu töös enim meeldib?** Olen üks neid õnnelikke, kelle töö ja hobi paljuski kattuvad. Usun, et kui mul oleks mõni muu amet, siis tantsu ja spordiga tegeleksin vabal ajal ikka. Lisaks on tantsuõpetaja amet loov, hoiab vaimu värske ja pakub piisavalt väljakutseid. Iga uus põlvkond on oma nägu ja see teeb noortega koos õppimise põnevaks. Toredat on palju - kui mõni tund erilisel hästi õnnestub, kui laps äkki taipab, et on just õppinud ära midagi, mis tundus pea võimatu või kui publik kogu hingest esinejatele kaasa elab... Seda rida võiks veel pikalt jätkata.

Millega tegeled töövälisel ajal? Eks neid tegevusi on aja jooksul olnud erinevaid. Kunagi armastasin väga käsitööd, kuid mingil hetkel see enam eriti huvi ei pakkunud. Praegu pigem liigun looduses, loen või toimetan aias. Võimalusel üritan erinevaid kultuurisündmuseid külastada, aga õhtune tööaeg seab siin mõningad piirangud. Päris igale poole, kuhu sooviks, ei jõua. Suur lemmik on juba mitu aastat olnud sulgpall. Õnneks on Toris vahva seltskond, kellega seda huvi jagan. Saladuskarte all olgu öeldud, et selle hobiga tegelen lausa töö ajal (loodan, et seda nüüd palgast maha ei arvata).

Mis on sulle elus kõige tähtsam? Sul võib elus kõik olemas olla, aga kui seda pole kellegagi jagada, on ikka kurb küll. Kõige tähtsamad on muidugi inimesed minu ümber. Aitäh, et olemas olete!

Mida ise oma suurimaks saavutuseks pead? Väga raske küsimus. Arvan, et ühte väga suurt saavutust ei olegi. Püüan ise elada nii hästi, kui oskan ja loodan, et enda olemisega ka teiste elu liiga keeruliseks ei tee. ○

NELLI VADAM

Nelli Vadam on Jänesselja lasteaias töötanud 34 aastat. Nelli on oluliselt kaasa aidanud Jänesselja lasteaia eripära – rahvakultuuri tundmaõppimise – arendamisele. Ta on olnud lasteaia laulu- ja tantsupeo traditsiooni loomise toetaja.

Kuidas leidsid tee oma erialani? Elus on õnnelikud juhused. Kui Tartu ülikooli suure konkursiga erialale sisse ei saanud, siis jäin ema töö juurde ETKVL-i süsteemis aastaks pakkelattu pakkijaks (tükitööga teenisin rohkem kui ema). Üks töökaaslane, endine lasteaiaõpetaja, arvas mu muusikakooli taustast kuuldes, et võiksin lasteaia muusikakasvatjaks õppida. Muusikakasvatja erialale ei saanud ma sisse, sest ma ei teadnud, et võin sisseastumiskatsel mängida oma erialapilli akordionit. Mängisin klaveripala kuidagi kolme peale ära (kodus mul klaverit polnud). Seega õppisin 2 aastat ja 6 kuud hoopis laiaprofililiseks lasteaikakasvatjaks. Kõik laste muusikakooli lõpetanud (neid oli pool gruppi) said klaveri individuaaltunde, tegid ära muusikapraktika ja arvestused ning said lasteaiakasvatja erialale lisaks tunnistuse muusikakasvatja erialal töötamiseks. Pean seda tagantjärele üheks väga märgiliseks sündmuseks oma elus. Sain sellest koolist kaasa väga tugeva põhja oma edasiseks pedagoogitööks. Olin kümme aastat lasteaikakasvatja siinsamas Jänesselja lasteaias ja sellele kogemusele väga tänulik. Jänesselja lasteaia muusikakasvatja kohta pakkus mulle toonane lasteaia juhataja Tiit Kaasik. Olin 9 aastat samal ajal poole kohaga ka metoodik, oli huvitav aeg, uued tuuled hakkasid puhuma ka alushariduses. Olin üks esimesi maakonnas, kes sai valmis uue õppekava. Suvel saab täis 25 aastat muusikaõpetajana töötamist. Kõik, mida olin noorpõlves õppinud (muusika, rahvatants, karakteritants, kunst), on mulle lasteaias mitmetes ametites töötades kasuks tulnud. Lapsi pole ma kunagi peljanud - mul on kaks nooremat öde-venda, pioneerina olin oktoobrilaste juht, 13-aastasena olin ühel suvevaheajal isegi 1-aastase füüsilise puudega lapse hoidja.

Mis sulle sinu töös enim meeldib? Sobin ekstraverdina ja temperamentse inimesena sellesse ametisse. Muusikaõpetaja peab jõudma kõik vajaliku ära mahutada 30-40 minutisse. Et tundides oleks lastel huvitav ja vahva, peavad need olema mitmekesised ja palju liikumist võimaldavad. Sul peab olema eelnevalt tegeluste järjestus valmis mõeldud, samas pead olema

spontaanne ja paindlik. See hoiab toonuses, kunagi ei ole rutiini. Kui olen leidnud uut noodimaterjali läbi töötades uue, väga hea laulu või erinevaid muusikapalu kuulates väga hea muusika, mille järgi liikumist või tantsu teha, siis on see suur rõõm. Lasteaias pole õpikut, mille järgi õpetada, kõik tuleb luua ise. Tegelen eraldi veel ansamblilastega, FIE-na teen meie lasteaias käivatele lastele loovringi. Ringide töös on tore see, et saan lastega sügavuti igasugu põnevatel teemadel arutleda. Teemad kerkivad üles ka lauludest ja mängudest, sest laps peab aru saama sellest, millest laulab või mida ta mängib. Beebikooli tegin 13 aastat, aga nüüd enam mitte. Beebikooli aega jäävad meenutama soojad suhted osade lastevanematega. Mis seal salata, mulle meeldib pedagoogide pikk suvine puhkus, see võimaldab pikemaid reise planeerida (Indiasse ei ole mõtet alla kolme nädalat minna). Meeldib ka see, et nende aastate jooksul oleme kokku kasvanud kaua töötanud pedagoogidega, tunneme üksteist läbi ja lõhki. Ka üks minu parimatest sõbrannadest, kellega mul on väga hea ametialane koostöö, on mul siitsamast võtta.

Millega tegeled töövälisel ajal? See rida on päris pikk: vabastav tants juba üheksa aastat, koorilaul Sindi segakooris, kus laulan tenorit, sest meeshääli on vajaka, tegelen ka vaimsete teemadega. Isiklik aeg muurtub aastatega üha olulisemaks. Olen kolme lapse ema ja kolme lapse vanaema, aga saan õnneks ise otsustada, kui palju ma lastelastega olen. Olen ka üritustel käija, kui linnas ikka midagi toredat on korraldatud, tuleb osalema minna. Võimlen, sõidan rattaga, loen hästi palju. Suvel püüan palju mere äärde saada. Olen Raeküla tüdruk, saime naabrilastega omapead sealsesse randa minna, kui vaid tahtsime.

Mis on sulle elus kõige tähtsam? Oma sisemine tasakaal ja iga mulle antud päeva nautimine. Olen terve inimene ja tegelen selle teemaga igapäevaselt (nt hommikused rituaalid on külm dušš, harjutuste kombinatsioon, mediteerimine). Tasakaal, elamise rõõm, olemise nauding – selle poole peaksime kõik püüdlema. Ja et kogu aeg toimuks edasimineku - arenemine, õppimine, kasvamine.

Mida ise oma suurimaks saavutuseks pead? Elus hakkama saamist ja füüsiliselt ning psüühiliselt terveks jäämist. Saavutuseks pean ka seda, et olen nii kaua vastu pidanud oma põhitöö, mida olen teinud südame ja hingega. ○

Astrid Närep

Andra Sõmer

Tori siidritalu pälvis rahvusvahelise tunnustuse

Tori siidritalu osales edukalt siidri sünnipaigas Asturias toimunud siidrifestivalil “IX Salón internacional de les Sidres de Gala”. Siidritalu šampanjameetodil valminud poolkuivi siider saavutas omas klassis kuldmedali. Talu üks omanikest Karmo Haas kommenteerib: „Oleme väga meeldivalt üllatunud, et tihedas rahvusvahelises konkurentsis meie toode nii kõrged

punktid sai. Nüüd võib julgelt öelda, et Eesti õuntest kääritatud siider on maailmatasemel ja on konkurentsivõimeline ka suurte siidrimaadega.“ Siidritalu toodetud jääsiidrit hinnati pronksmedali ja rose´d hõbemedali vääriliseks. Festivalil konkureeris 85 toodet 12 riigist. ○

Nelli Vadam. Fotod: Ülo Soomets

VALLAVOLIKOGUS OTSUSTATI

19. septembril

1. Võtta vastu määrused:
 - 1.1. Õpilase koolitranspordiks isikliku sõiduauto kasutamise kulude hüvitamise tingimused ja kord.
 - 1.2. Lapsehoiu- ja eralasteaiateenuse toetamise kord.
2. Otsust „Seisukoha andmine Kildemaa jääksoo taastamise projekti kohta“ mitte vastu võtta.
3. Kehtestada Tohera külas Tõkkeoja kinnistu detailplaneering.
4. Jätta algatamata detailplaneeringu koostamine Kurena külas Putke kinnistul.
5. Omandada OÜ-lt Voshod Tori vallale Kurena külas asuvad kinnistud Tirtsu tn 1 ja Aadunurga hinnaga 6000 eurot.
6. Võõrandada Sindi linnas Supluse 2//4 moodustavad korterid otsustuskorras ja määrata võõrandamise hinnaks 150 eurot/m².
7. Võtta OÜ-lt Sindi Majavalitsus üle võlanõuded 01.09.2019 seisuga 66 252.59 eurot.
8. Volitada Pärnumaa Omavalitsuste Liitu korraldama riigihanget elektrienergia ostmiseks ühishankena kuni kaheaastaseks perioodiks Pärnumaa kohalikele omavalitsustele, mis hõlmaks ka Tori Vallavalitsuse ja selle hallatavate asutuste elektritarbijaid.

Vallavalitsus kehtestas koduteenuste loetelu ja hinnakirja

PRIIT RUUT
ABIVALLAVANEM

Kui siimaani lähtuti sotsiaalhoolekande klientidele vanade omavalitsuste piirides kehtestatud koduteenuste hindadest, siis alates 1. novembrist hakkavad Tori vallas kehtima ühtsed hinnad. Üldjoontes jagunevad valla avahooldustöötajate poolt osutatavad koduteenused kaheks: koduabiteenused (majapidamise juures vajalikud toimingud) ja isikuabiteenused (isikuga tehtavad toimingud), eraldi hinnastatud on veel poes, apteegis ja mujal käimised ning kliendi saatmised arstil ja muude vajalike toimingute juures. Samuti on lume lükkamine kui eraldi füüsilist pingutust nõudev töö saanud omaette hinna. Uued hinnad on kehtestatud kahes osas: tavahind ja soodushind. Soodushinnaga teenuseid on võimalik saada neil klientidel, kellel napib rahalisi vahendeid ja puuduvad abistamisvõimelised ülalpidamiskohustusega isikud või ei ole määratud tasustatavat hooldajat.

- Koduviisiidi tegemine, nõustamine, teenusvajaduse hindamine: tasuta;
- Kaupluses, apteegis käimine, abivahendite toomine: üks kord 3 eurot, soodushind 1 euro;
- Koduabiteenused: üks tund 5 eurot, soodushind 2 eurot;
- Isikuabiteenused: üks tund 10 eurot, soodushind 5 eurot;
- Saatmine ja abistamine asjaajamistel ametiasutustes, arsti juures, sotsiaalmajas (kui ei kasutata Tori valla korraldatud sotsiaaltransporti): üks tund 3 eurot, sooduhind 1 euro;
- Lume lükkamine eramu sissepääsu tagamiseks, abiruumidesse pääsemiseks: üks tund 10 eurot, soodushind 5 eurot.

Täpsemat infot jagavad sotsiaaltöö spetsialistid. ○

VALLAVALITSUSES OTSUSTATI

12. septembril

1. Kinnitada riigihanke „Tori valla teede kruusakatete uuendamine 2019“ edukaks ja kvalifitseerituks AS Eesti Teed pak-kumus 258 722.90 eurot.
2. Tunnistada riigihange „Sindi postkontori hoone ümberehitamine raamatukogu-“ nurjunuks, kuna kõik kolm hankele esitatud pakkumust ületasid eeldatavat maksumust vähemalt kaks korda.
3. Korraldada riigihange „Sindi postkontori hoone ümberehitamine raamatukogu-“ ja kinnitada riigihanke alusdokumendid.
4. Tunnistada väikehanke „OJV teenus Tori valla, Tammiste küla, Tarekese tee ehitustöödel koos tänavavalgustuse rajamisega“ edukaks ja kvalifitseerituks OÜ Keskkonnaprojekt poolt esitatud pakkumus 1176.00 eurot.
5. Vabastada üks Tammiste külas asuv kinnistu segaolmejätmete veost 01.10-30.04, kuna kinnistu on kasutusel suvekuudel.
6. Kinnitada ühe 2018. a hajaasustuse programmi projekti lõpparuanne ja maksta välja toetus.
7. Anda nõusolek Raho OÜ vee erikasutuseks.
8. Anda OÜ-le Venorest tasuta otsustuskorras kasutusele Tori vallale kuuluvad ruumid aadressil Selja mnt 2, Tori alevik.
9. Algatada detailplaneeringu koostamine Sindi linnas Pardi tn 1 kinnistul.
10. Väljastada kahed projekteerimistingimused.
11. Seada sundvaldus Tori valla kasuks kahele Tohera külas asu-vale kinnistule.
12. Seada sundvaldus Elektri-levi OÜ kasuks Tori alevikus asuva Tori vallale kuuluva kin-nistu (Pärnu mnt 8 kü) 12m² suurusele alale 0,4 kV pingega maakaabelliini, jaotuskilbi ja liitumiskilbi rajamiseks.
13. Anda välja korraldus „Katastriüksuste moodustamine detailplaneeringu alusel“ (Karja tn 15 kü jagamine).
14. Anda välja 5 ehitusluba.
15. Anda ühele isikule üürile eluruum.
16. Kehtestada alates 1. oktoobrist Tori valla koolide ja lasteae-

- dade köökidest väljamüüdava lõunasöögi (välja arvatud laste ja õpilaste lõunasöök) hinnaks 2.50.
17. Muuta Tori Vallavalit-suse struktuuri ja teenistujate koosseisu ja viia korrakaitsea-metniku teenistukoht majan-dusosakonna koosseisust valla-vanema alluvusse.
18. Kooskõlastada Tammiste Lasteaia 2016/2017.-2018/2019. õppeaasta sisehindamise aruanne.
18. septembril
1. Anda ansambli August Urr esindajale tähtajatult tasuta kasutusse Urge külas Urge tee 12 asuv ruum.
2. Avaldust Are Kooli Suigu Lasteaia lahtiolekuaja pikenda-miseks mitte rahuldada.
3. Nõustuda AS Green Marine jäätmeloa ja jäät-meloa andmise korralduse eelnõudega.
4. Vabastada segaolmejät-mete veost Sindi linnas üks kinnistu ajavahemikul 01.11-30.04, kuna kinnistu on kasu-tusel suvekuudel.
5. Võtta vastu Kilksama külas Poeg 24, Poeg 25, Poeg 26, Poeg 33 ja Poeg 34 kinnistute detailplaneering.
6. Väljastada kahed projekteerimistingimused.
7. Anda välja kolm ehitusluba.
8. Nõustuda Piistaoja külas asuva Lilleoja katastriüksuse jagamisega.
9. Nõustuda Tammiste külas asuvate Kivilille tee 1, 2, 3, 5, 6 ,7, 8, 9, 10 ja Vaigu tee 5 ja 7 katastriüksuste jagamisega.
10. Muuta Nurme külas asuva Päikese katastriüksuse sihtotstarvet.
11. Muuta Sauga Vallavalitsuse 10.08.2009 korraldust nr 211 „Tammiste külas asuva Välgu kinnistu jagamine“.
12. Volitada sotsiaaltöö spetsia-listi Tori Vallavalitsuse esinda-jana täitma piiratud teovõimega täisealise isiku kõiki eestkostja ülesandeid.
13. Eraldada reservfondist 1500 eurot Are Huvikeskuse ootamatute kulude katteks ja 4740 eurot Are Kooli ootama-tute kulude katteks.
25. septembril
1. Kinnitada riigihanke „Tori valla Sauga teenuskeskuse ruu-mide koristusteenus“ edukaks

- ja kvalifitseerituks AS ISS Eesti pakkumus 24 kuuks kogumak-sumusega 32 575.44 eurot.
2. Kinnitada kolme 2018. aasta hajaasustuse programmist rahastatud projekti lõpparuand-d ja maksta välja toetus.
3. Lugeda korraldatud jäät-meveoga mitteliitunuduks kaks kinnistut vastavalt esitatud taotlustele.
4. Anda välja 5 ehitusluba, sh Sindi linnas Kalda tee, Rähni tänava ja Tedre tänava kinnis-tutele külmavee- ja kanalisat-sioonitorustiku rajamiseks.
5. Anda välja 4 kasutusluba.
6. Anda „Tori valla aasta hari-dustöötaja“ aunimetus järg-mistele isikutele: Nelli Vadam – Jänesselja Lasteaia muusika-õpetaja, Astrid Närep – Sindi Lasteaia üldlogopeed, Andra Sõmer – Tori Põhikooli tantsu-õpetaja ja ringijuht.
7. Anda aunimetus „Tori valla aasta ettevõtte“ OÜ-le Fennobed.
8. Avalikustada Tammiste Lasteaia arengukava 2020-2025 projekt Tammiste Las-teaia ja Tori valla kodulehel 26.09-09.10.2019.
9. Kinnitada alates 1. augus-tist 2019 Tori Valla Raamatu-kogu direktoriks Ene Michelis.
10. Kinnitada alates 1. sep-tembrist 2019 Sindi Muuseumi juhatajaks Aita Puust.
11. Kinnitada alates 1. oktoob-rist Sindi Muuseumi uued lahtiolekuajad.
12. Kinnitada Tori Valla Raa-matukogu tasuliste teenuste hinnakiri.
13. Eraldada ühekordset toe-tust kahele vabaühendusele kokku 600 eurot.
14. Kinnitada Sindi Lasteaia hoolekogu koosseis 2019/2020. õppeaastal.
15. Kooskõlastada Jänesselja Lasteaia 2016/2017.-2018/2019. õppeaasta sisehindamise aruanne.
16. Pikendada ühe lapse lapse-hoiuteenuse rahastamist.
17. Rahastada kahe lapse lapse-hoiuteenuse kohatasu.
2. oktoobril
1. Tunnistada väikehanke „Pelletkütuse ost Are Koolile“ vastavaks, edukaks ja kvalifit-seerituks Warmeston OÜ pak-kumus 189.00 eurot ühe tonni pelletkütte eest.

2. Tunnistada väikehange „Hakkepuidu ostmine 2019-2021“ nurjunuks seoses pakku-muste mitteesitamisega.
3. Väljastada kahed projekteerimistingimused.
4. Jätta Sauga alevikus Põo-salinnu tn 5 ja Tammiste külas Kellukese tee 2 ja 4 kinnistute detailplaneeringute koostami-seks keskkonnamõju strateegiline hindamine algatamata, kuna koostatavate detailpla-neeringute elluviimiseks kaas-nevad tegevused ei oma olulist keskkonnamõju.
5. Algatada detailplaneeringu koostamine Tammiste külas asuvatel Sinika tn 8 ja Sinika tn 10 kinnistutel.
6. Võtta vastu Nurme külas Kooli tn 5 kinnistu detailplaneering.
7. Anda välja 3 ehitusluba.
8. Anda välja 7 kasutusluba.
9. Nõustuda Selja külas asuva Niimiste sigala katastriük-suse ja Kuiaru katastriüksuse liitmisega.
10. Määrata Tohera külas Tõk-keoja katastriüksuse sihtotstar-beks 100% elamumaa.
11. Nõustuda Sauga alevikus asuvate Jänesselja tn 12 ja 10a katastriüksuste jagamisega.
12. Kinnitada Tori Lasteaia ja Sauga Põhikooli hoolekogu koosseis 2019/2020. õppeaastal.
13. Kinnitada alates 2. oktoob-rist Sindi Avatud Noorteke-suse juhataja-noorsootöötaja ametikohale Angelika Sild.
14. Rahastada kahe lapse lapse-hoiuteenuse kohatasu.
15. Kinnitada ühe 2018. a hajaasustuse programmist rahastatud projekti lõpparu-anne ja maksta välja toetus.
16. Anda välja korraldus kor-raldatud jäätmeveoga mitteli-i-tunuduks lugemise kohta.
17. Sõlmida ühe isikuga tähtajaline üürileping Tori vallale kuuluva eluruumi kasutamiseks.
18. Tunnistada kehtetuks Sauga Vallavalitsuse 03.03.2015 määrus nr 4 „Koduteenuse loe-telu ja maksumus“.
19. Kehtestada Tori vallas osu-tatavate koduteenuste loetelu ja hinnakiri.
20. Keelduda ühele isikule sot-siaaleluruumi üürile andmisest.

Tammiste, Eametsa ja Nurme küla ning Sauga alevik soovivad linnaga läbi rääkida

Käesoleva aasta alguses tõi rahandusministeerium oma vastuskirjas vallavanema päringule välja, et enne Tori valla ja Pärnu linna halduspiiride muutmist Tori valla koosseisus oleva Tammiste, Eametsa ja Nurme küla ning Sauga aleviku arvamise-ga Pärnu linna haldusterritooriumi koosseisu oleks vaja muuta ka kehtivat ühinenud omavalitsuste vahelist lepingut ning et seaduse (KOKS § 45 lõige 6) kohaselt on selleks vajalik volikogu koosseisu vähemalt kahekolmandikuline häälteenus. 15. augustil 2019 otsustas volikogu Are valla, Sauga valla, Tori valla ja Sindi linna ühinemislepingu jätta muutmata, mistõttu kehtib ühinemisleping järgmiste korraliste kohaliku omavalitsuse valimiste tulemusel väljakuulutamiseni. See otsus pani taas ootele endiste Sauga valla külade Pärnu linna koosseisu arvamise protsessi, sh linnaga läbirääkimiskõneluste alustamise, ehk piiride muutmise kõnealuste asustusüksuste osas saaks lõpule viia alles järgmiste kohalike omavalitsuste valimiste järgselt. Ühinemislepingu muutmise ning kõnealuste asustusüksuste piirimuudatuste protsessiga jätkamise poolt olid järgmised 13 volinikku: Kandela Õun, Kristo Kaukver, Tõnu Sepik, Karet Akkaja, Gerli Mets, Elis Vahemets, Kardo Kase, Marko Šorin, Kaire Kangur, Toomas Kandima, Piret Lille, Margo Põbo, Andres Mõis. Vastu oli 7 volikogu liiget: Enn

Kuslap, Jaan Kägu, Kalev Kiisk, Raivo Jürimäe, Markko Virkus, Katrin Tiimann, Ants Lopsik. Istungilt puudus 3 liiget. Fraktsioon Loogiline Pärnumaa esindab Tori vallavolikogus linnaga ühineda soovivate asustusüksuste elanike huve ning ei nõustu tehtud otsusega, sest 2018. aasta novembris läbi viidud elanike küsitluse tulemus näitas selgelt, et valdav enam os arvamust avaldanud Tammiste (75,7%), Nurme (79,3%) ja Eametsa (61,1 %) külade ning Sauga aleviku (62,3%) elanikest soovivad minna Pärnu linna koosseisu. Toome siinkohal välja ka asjaolud, et volikogu otsusega küsitluse tulemused kinnitati ning võeti arvesse Vainu, Kiisa ja Kilksama külade seisukoht, et nende asustuste elanikud Pärnu koosseisu minna ei soovi. Seega oli hääletamisel osalenute arv ning tulemus volikogule igati piisav ja arusaadav piirimuudatustega seotud otsuste tegemisel. Seda kummastavam on nende volinike otsus, kes on siiski vastu rahva tahtele ning proovivad külade saatuse üle otsustamist lükata taas kord järgmise kohaliku omavalitsuse koosseisu arutada?!

On ääretult oluline liikuda külade üleandmisega edasi ja jõuda sellel teemal linnaga ühise laua taha läbi rääkima - vastasel juhul puuduvad nii linna- kui vallameelsetel kaalutletud argumendid, missugustel tingimustel piirimuudatus üldse võimalikuks saab. Kindlasti võtab läbirääkimiste etapp ka omajagu

aega, seetõttu tasuks sellega alustada esimesel võimalusel ehk **Loogiline Pärnumaa esitas Tori vallavalitsusele eelnõu, millega soovitakse jätkata Pärnu linnaga läbirääkimisi 2019. ja 2020. aasta jooksul Sauga külade (Tammiste, Nurme ja Eametsa külade ning Sauga aleviku) Pärnu linna koosseisu arvamiseks pärast 2021. aasta kohaliku omavalitsuse valimise tulemuse kinnitamist.** Eeldatavalt tuleb eelnõu arutamisele novembrikuu volikogu istungil. Tori vallavolikogul peab jätkuma vastutustundlikkust ja julgust külade küsimusega edasi tegeleda, mitte lükata kogukonnas eksisteerivat murekohta teadmata suunas edasi. Seni, kuni piiride muutmise küsimus ei ole leidnud lõplikku lahendust, on pärsitud ka uue Tori valla ülesehitamine, st selguse saamine on mõistlik ka Tori valla arendamise seisukohast. Rahvaküsitluse järgselt on meil juba olemas selgus elanike tahte osas – nüüd vajame vaid volikogu liikmeid, kes viiksid rahva soovid ellu, mitte ei mõtleks oma heaolule. Valimisliit Loogiline Pärnumaa seisab seni linnaga ühineda soovivate inimeste eest, kuni rahvas pole selles küsimuses meelt muutnud. Kui vaja, jätkame meile volitatud ülesande elluviimist ka järgmise volikogu koosseisus.

Fraktsiooni Loogiline Pärnumaa nimel Piret Lille, Andres Mõis, Margo Põbo. ○

Volikogu esimehe Enn Kuslapi kommentaar Loogilise Pärnumaa pöördumisele

Fraktsiooni Loogiline Pärnumaa eesmärk on igati mõistetav, sest nad on saanud selleks ka vastava mandaadi. Teisalt aga ei saa ette heita neile, kes ühinemislepingu muutmise vastu hääletasid, sest olid ju nemadki vastava mandaadi saanud oma valijateelt. Ühinemislepingu mitte avamisega aga ei jäänud midagi katki, vaid lihtsalt lükati edasi ja kui vaadata seadusloome loogikat, siis omab volikogu kahe kolmandiku poolthääle nõue ühinemislepingu muutmisel väga selget esmärke. Omavalitsuste ühinemine ei ole asi, mida tehakse kerge südamega. Enda vald või linn on ikka südamelähedane ja sellest loobuda on paljudele raske ja tekitab erinevaid emotsioone. Lisaks ei pruugi esimese volikogu koosseisu ajal olla selgelt välja kujunenud poliitilised jõujooned, mistõttu võib minna otsustamiseks puhtalt emotsioonide ajel. Paraku on aga emotsioonid kõige halvemad otsustajad ja seetõttu on seadusandja seadnud sisse kõrgema poolthääle nõude, mis on kaalukamate otsuste puhul tavaline, et kiirustades ei tehtaks vigu, mida hiljem keeruline parandada. Uute valmistega koos lõpetab kehtivuse ka omavalitsuste ühinemisleping ning seejärel saab piirimuudatuste üle hääletada juba lihtsalt suurema poolthääle enamusega. Ehk kokkuvõttes ongi võibolla mõistlik lükata see küsimus järgmiste valimiste teemaks olukorras, kus valijatele on selge, kuidas uus vald asju ajab ja toimetab. ○

VALLAVANEMA VEERG

Pean tunnistama, et olen olnud viimasel ajal kehv kirjamees. Mõtteid on olnud, aga igapäevatöö on nõudnud oma ja kõik alustatud artiklid on jäänud sahtli põhja oma lõpetamist ootama. Varem võtsin ka pühapäeviti kirjutamiseks aega, kuid väike tütar broneeris ära kõik järgmise kümnendi pühapäevad, mistõttu tuli kirjutamise aeg ikkagi kuhugi tööpäeva sisse mahutada. Asudes teemade kallale, tuleb tunnistada, et ühinenud omavalitsus on väga eripalgeline. See mis ühes kohas võib olla probleemiks, on teises kohas juba ammu lahendatud. Samuti erineb linnaäärne ala maapiirkonnast ja kortermajade piirkond üksikelamute alast. Seetõttu kõiki haaravat teemat kirjutamiseks ei pruugi leiduda, kuid paistab, et mõned küsimused on siiski kõikehõlmavad.

Üheks selliseks teemaks on kindlasti prügimajandus, sh eelkõige pakendikonteinerid ja nende ümbrus. Lihtsustatult toimib kehtiv süsteem selliselt, et pakendiaktsiisi kaudu rahastatakse pakendi kogumisega tegelevaid organisatsioone. Kolm peamist selles valdkonnas on MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon, Tootjavastutusorganisatsioon OÜ ja OÜ Eesti Pakendiringlus, neil kõigil on konteinerid ka Tori vallas. Vallal on küll nendega leping, kuid meie roll on rohkem informeeriv ja korraldav, sest meie pole otseselt ei tellijad ega raha maksjad. Et oma kogutud tasudega välja tulla, hoiavad organisatsioonid oma kogumiskastide arvu ja tühjendamise sageduse võimalikult optimaalse. Häda hakkab aga pihta sellest, et jäätmete liigiti kogumise eest vastutab kohalik omavalitsus, mitte nime- tatud ettevõtted. Väheste sorteerimise pärast ähvardab omavalitsusi takkapihta veel Euroopa Liidu trahv. Problem on hajutatud vastutuses, kus teised teevad ja meie vastutame. Kohaliku omavalitsusena korraldaks tegevuse ringi nii, et konteinerite hulk, nende välisilme, ümbrus ja tühjenduse sagedus oleks piisavalt mugav ja esteetiline, mis omakorda lahendaks suurema liigiti kogumise vajaduse. Täna- ses situatsioonis ei taga kehtiv lahendus seda kuidagi. Ehk siis minu arvates on elanike teadlikkus kasvanud ning nad on asunud rohkem prügi sorteerima ja seetõttu hakkab aastaid tagasi loodud süsteem ajale jalgu jääma. Astumaks järgmine samm on vaja muutust, sh korrektset sorteerimispunktide võrgustikku, paremat informeeritust ja, mis peamine, elanike kontrolli jäätmete sorteerimise ja edasise saatuse üle.

Sellest lähtuvalt oleme koostöös teiste Pärnumaa omavalitsustega asunud otsima ühist ja sobi- vamat lahendust. Eesmärk on tagada rõhusam prügi liigiti kogumine, elanike parem infor- meeritus ja suurem keskkonnahoid. Projek- tiga tegeleb SA Pärnumaa Arenduskeskus ning loodetavasti toovad lähikuud juba mingi selguse projekti tuleviku ja võimaliku ajakava osas. Samal ajal muidugi proovime putitada olemas- olevat süsteemi maksimaalselt, kuid päris kõik ei sõltu meist.

Värvikalt sügist soovides

Lauri Luur, vallavanem

Pakendijäätmetest Tori vallas

JANNE SOOSALU
KESKKONNASPETSIALIST

Vallas on endiselt probleeme avalike pakendikonteineritega. Pakendite jaoks mõeldud konteinereid on kasutatud tavalise olmeprügi ära viskamiseks, konteineritesse ja nende ümbrusse tuuakse aeg-ajalt igasuguseid ülejääke olmeprügist autorehvide, vanade kodu- masinate ja mööblini välja. Selliste jäätmete äraveo peab korraldama valla- valitsus oma eelarvest, mis tähendab, et kaudselt maksavad taolised keskkon- navaenulikud teod kinni ka need valla- elanikud, kes igapäevaselt korralikult jäätmeid sorteerivad. Kui keegi juhtub silmama prügistamist pakendikontei- nerite ümbruses või ükskõik, millises muus avalikus kohas, palun sellest teada anda valla korrakaitsespetsialistile Aiko Jallai- le telefonil 5306 6561 või e-posti aadressil aiko.jallai@torivald.ee. Pakendikonteinereid ei tohi kasutada tavaliste olmejäätmete ära viskamiseks – seadus näeb ette, et iga- la majapida- misel on tavajäätmete äraveoks sõlmitud prügiveoleping. Prügiveolepingu sõlmi- miseks tuleb pöörduda otse teenuse osutaja poole. **Segaolmejäätmete äraveo teenust osutavad:**

Tunnustati aasta parimaid ettevõtjaid

KAIE TOOBAL
ARENDUSNÕUNIK

3. oktoobril jagati auhindu Pärnumaa tublimatele ettevõt- jatele. Auhinna pälvis teiste seas ka Kristi Täht, kes tunnistati aasta naisettevõtjaks. Kristi Täht juhib Sindis tegutsevat edukat tekstiilitööstusettevõtet aktsiaselts Qualitex, mille põhitegevusalaks on trikotaažkanga ja õmblus- toodete valmistamine. Ettevõtte tootevalikus on üle 1000 erineva kangasordi ja suurem osa toodan- gust eksporditakse. AS Qualitex on oluline tööandja, pakkudes stabiilset tööd juba 85 töötajale. Ettevõtte käive oli mullu 4 miljonit ja kasum 278 tuhat eurot, käive kasvas aastaga 13% ja kasum 49%. Qualitexi Sindis asuva tootmisük- susega käis vallavalitsuse esindus tutvumas 26. septembril. Tori valla aasta ettevõtte nime-

Neli Sindi kortermaja saavad KredExilt rekonstrueerimistoetust

KATARIINA VAABEL
KOMMUNIKATSIOONINÕUNIK

Sindi linna nelja kortermaja ühistud on esitanud sihtasutusele KredEx taotluse rekonstrueeri- mistoetuse saamiseks. Kõnealused kortermajad asuvad Tööstuse tn 2, Kooli tn 2b, Pärnu mnt 37 ja Pärnu mnt 39. Kokku elab majades umbes 600 inimest. KredExi poolt on projektid üle vaadatud ja heaks kiidetud. Toetuse suurus on 50% rekonstrueerimistöde maksumusest. Selleks, et elanikud saaksid vastu võtta tähtsa otsuse, kas võtta pangast ühistule laen, on vaja riigihangete registris välja kuulu- tada ehitushange. Hanke käigus selgub renoveerimise kogumak- sumus, mille tulemusena saavad ühistud pöörduda panka ning selgitada välja reaalse kulu elaniku kohta. Kui kõik läheb plaanipära- selt, lähevad majad kevadel reno- veerimisele. “Tööd on selle nimel tehtud kolm aastat ja nüüd on kõik elanike enda teha,” kommen- teerib Tööstuse 2 korteriühistu esimees ning Tori vallavolikogu liige Elis Vahemets. Ta selgitab, et elanikud saavad renoveerimise vajadusest aru, kuid on mõistetav, et emotsionaalselt on seda otsust raske teha. “Elanikel on kõhk- lused, sest nad on rahaliselt oma korteritesse panustanud, näiteks vahetanud 5–6 aastat tagasi aknad. Aga kui jätame akende vahetuse

tuse pälvis Kilksama külas asuv osäühing Fennobed. Fennobed on kõrgtehnoloogiline tehas, mis toodab voodeid. Kõik voodid on valmistatud Euroopa Liidus toodetud ja sertifitseeritud mater- jalistest ning tehakse algusest lõpuni kohapeal valmis. Fennobed osaleb Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ettevõtte arenguprog- rammis, mida toetatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendi- test. Arendustegevused tõstavad ettevõtte efektiivsust.

Aasta noorte ettevõtlusmen- tori tiitli pälvis Marek Sild, kes juhendab kokandusringe mitmes noortekeskuses, sealhulgas Ares, Sindis ja Saugas. Konkurss „Pärnumaa ettevõtluse auhind“ on kõrgeim maakonna- poolne tunnustus ettevõtjatele. Konkursi käigus selgitatakse välja enim kasu toonud ettevõtted Pärnumaa jaoks olulisemates valdkondades.

projektist välja, võime ilma jääda KredExi toetusest, sest projek- tiga taotletud energiamärgist ei saavutata. Kui toetust ei soovita vastu võtta, tuleb maja renoveerida jupikaupa, see läheb väga pikaaja- liseks ja kalliks.” Suur probleem on majade soojapidavus, kanali- satsioon, katused ja ventilatsioon. “Inimesed on pannud kinni oma püstakud, omavoliliselt on lõhutud välisseinu ning rõdudest on tehtud eluruumid. Rekonstrueerimise käigus on plaanis rõdud klaasida.” Vahemets tunnistab, et Kredexi positiivne otsus oli suur kergendus. Ta lisab, et lootus majade korda saamiseks on suur ning kiidab kõiki elanikke, kes selleks ühiselt lahendusi otsisid. “Kui need majad korda saavad, on linna välis- ilme väga palju paranenud ning see annab tugeva sõnumi Pärnu maakonnale, et siin on hakatud edasi liikuma.” Vahemetsa sõnul on Sindis tegusaid inimesi palju ning siin on hea elada. KredExi toetusvoor ühistutele ja kohalikele omavalitsustele võimaldab korterelamuid tervikli- kult rekonstrueerida – suurendada energiatõhusust, pikendada eluiga, tõsta väärtust kinnisvaraturul ning parandada sisekliimat. Maikuu- as avatud voo- ru laekus ootamatult palju taotlusi. Tänavu on toetuseks on ette nähtud 17,5 miljonit eurot. 2019. aasta toetusmeetme eelarve on kaetud 51 taotlusega, mida KredEx menetleb registreerimise järjekorras.

Ettevõtjad ja vallavalitsus kohtusid valla esimesel ettevõtjate päeval

PIIA SALUNDI
TEABESPETSIALIST

7. oktoobril toimunud valla esimese ettevõtjate päeva avakõnes tõi aren- dusnõunik Kaie Toobal välja, kui oluline on omavalitsuse ja ettevõ- tete vaheline suhtlus – et ettevõtjad oleksid teadlikud valla arengusuun- dadest ja vallavalitsus teadlik ettevõ- tete vajadustest. Vallavanem Lauri Luur rääkis kohtumisel suurematest planeeritud investeeringust, millest enamiku moodustavad investeeringud taris- tusse. Korras teedevõrk on oluline ka ettevõtetele, kuna lihtsustab kauba transporti. Ettevõtjad uurisid valla- vanemalt, millised on võimalused kiire internetiühenduse saamiseks valla erinevatesse piirkondadesse, kõne alla tulid ka pakendikontei- nerite tühjendamisega seotud prob- leemid. Tartu ülikooli professor ja Eesti Eelarvenõukogu esimees Raul Eamets, kes on omal ajal Sindis koolis käinud, tegi ettekande tule- viku majandusest ja selgitas, milliste oskustega inimesi tööturul edaspidi

Luubi all on Tammiste metsades asuvad liivavarud

PIRET LILLE
MTÜ TAMMISTE-VESKIMETSA KÜLASELTS JUHATUSE LIIGE

Osäühing Eesti Killustik on aval- danud soovi uurida Tammiste piirkonna metsades asuvaid liiva- varusid võimaliku kaevandamise eesmärgil. Kõnealused alad asuvad üldistatult Tammiste teest põhja suunas kuni raudteeni ning lõuna suunas kuni jõeni. Uurimine on taotluse alusel vajalik Rail Balticu raudteobjekti ehitamiseks kuluva materjali leviku hindamiseks. Keskkonnametile on laekunud mitmeid uuringute tegemise vastaseid pöördumisi, sh MTÜ-lt Tammiste-Veskimetsa Külase- lts, mille 44 liikmest 36 töid välja, et nad ei toeta geoloogilise uuringu läbiviimist, kuna hilisem võimalik kaevandustegevus toimuks aladel, mis vastavalt Sauga valla üldpla- neeringule ning Pärnu maakonna planeeringule on looduskaitseliste piirangutega ning juhtfunktsio- onidega väärtuslik maastik, puhkeala, rohevõrgustiku ala, rohekoridor. Samuti asuvad seal kassikaku püsielupaigad ning nii Tammiste kui Pärnu linna elanikud kasutavad kõne- aluseid metsaalasid aktiivselt vabaõhutegevusteks. Tänuväärse- lt jõudsid ka Tori vallavalitsus ja volikogu samale seisukohale ning toetasid elanike arvamust, kui keeldusid uuringute lubamisest.

Pärast kohaliku omavalitsuse keeldumist on keskkonnametil võimalik kaaluda, kas keelduda loa andmisest või pöörduda otsus- tamiseks Eesti valitsuse poole. Valitsuse nõusolekul antakse luba vaid erandjuhu- l, kui see on riigi huvist lähtuvalt vajalik. Eesti Killustik OÜ pöörduski riigi huvi väljaselgitamiseks nii majandus- ja

vaja on. Ettekandest jäi kõlama, et nii tuleviku tööandja kui töötaja jaoks on olulisim märksõna paind- likkus – tehnoloogilised muutused toimuvad väga kiiresti ja nendega sammu pidamiseks tuleb pidevalt õppida, samuti lüheneb ettevõtete elutsükkel. Professorilt küsiti arva- must võõrtööjõu palkamise kohta ning milliseid muudatusi vajaks Eesti praegune haridussüsteem. Eamets leidis, et piiritaguste haritud spetsialistide palkamist ei peaks kindlasti pelgama ning Eesti kutse- haridus vajaks põhjalikku ümber korraldamist.

Ettevõtjate päeval osalejad leppisid kokku, et sellised kohtumised võiksid toimuda sagedamini. Päeva korraldaja Kaie Toobal sõnas: „Eelkõige soovin tänada ettevõtjaid, kes võtsid kutse vastu ja osalesid. Kokkusaamine näitas ja osalejad kinnitasid, et tegelik vajadus ette- võtjavaheliseks kohtumiseks on olemas. Agaramad ettevõtted on juba ise vallavalitsust külla kutsunud, seega peetakse meiega koostööd oluliseks.“

kommunikatsiooniministeeriumi kui keskkonnaministeeriumi poole. Esimene neist tõi välja, et Pärnumaa ehitusmaavarade leviku täpsustamiseks esineb geoloogi- lise uuringu tegemiseks sellel alal tõesti ülekaalukas avalik huvi. Keskkonnaministeerium see- eest selgitas, et Rail Balticu tarbeks on ministeeriumil juba tellitud uuring ning enne selle tulemuste selgumist ei ole riigi ülekaaluka huvi esinemist võimalik tuvastada. Keskkonnamet on selgitanud, et kuna ministeeriumide arvamused erinevad, lähtutakse keskkonna- ministeeriumi seisukohast ning ilmselt keeldutakse geoloogilise uuringu loa andmisest.

Võttes arvesse senist asjade käiku avaldas Eesti Killustik veel kord soovi kohaliku kogukonnaga kohtuda, et tutvustada elanikele uuringu teostamise põhimõtteid, taotlust ja selle võimalikke muut- missetepanekuid. 9. oktoobril oli Tammiste lasteaeda ettevõtjat kuulama tulnud kümme- kond külaelanikku, valla ja ametkonna esindajad ning press. Ettevõtte esindaja selgitas, mida täpsemalt taotletakse, kuidas geoloogilisi uuringuid läbi viiakse ja miks just antud piirkonda karjääri rajada soovitakse. Ettekanne kuulati küll viisakalt ära, kuid selle lõppedes anti selgelt ja üheselt mõista, et elanikud uuringuid ega kaevan- damistegevust kõnealustesse metsadesse ei soovi. Argumenti- dena toodi välja piirkonna loodus- väärtuslikkuse ja kaevandustege- vuse vastuolulisus, samuti see, et kaevandamistegevus halvendaks oluliselt kohalike elukvaliteeti ja uuringute lubamine oleks selles teadmises otstarbetu. Ettevõtja peab aasta lõpuks andma keskkonnametile teada, kas jätkab loa taotlemisega või võtab selle tagasi.

Mis on pakend?

MEELIK SAMEL
TVO TURUNDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIJUHT

Mis on pakend?

Pakend on kõik, mis tuleb mingi toote ümber- t, olgu selleks toiduained, hügiee- nitarbed, kosmeetika, elekt- roonika, mööbel või midagi muud. Puhtad pakendid tuleb koguda pakendikonteinerisse lahtiselt või läbipaistvas kile- kotis. Läbipaistmatuid kotte käsitleb jäätmekäitleja auto- maatselt prügina ning nende sisu ei jõua ringlusse. **Kui puhas on “puhas pakend”?**

Puhas pakend tähendab seda, et see ei lähe ka nädalatepik- kuse seismise järel haisema. See tähendab, et paken- dite loputamise all mõis- tame üldjoontes toiduainete ümber- tulevaid pakendeid. Kõik pakendid kindlasti lopu- tamist ei vaja. Kui pakendit pole võimalik puhtaks saada, tuleb see panna olmejäätmete hulka. Pakendikonteine- risse ega pakendikotti ei tohi panna määratud pakendeid või muid jäätmeid. Sel juhul muutub terve konteineri sisu kõlbmatuks ning ringlusse võtmise asemel läheb see tavaprügi hulka.

Ettevõtlusnädal Are koolis

LEELO LUSIK

ARE KOOLI ÕPETAJA

Oktoobri teisel nädalal sõidis Are kooli pere ettevõtlusnädala lainetel. Viie päeva jooksul toimusid erinevad üritused, tunnid, väljasõidud. 1. ja 2. klass külastasid osahingut Hellar ja Pojad OÜ kõrsikutsehhhi Pärnu-Jaagupis. 3. ja 4. klass kuulasid viie päeva jooksul lugu raamatust “Raul ja tema sõbrad” – tehti jäätist, müüdi neid, harjutati koostööd, teeniti raha ja chitati endale panka. Kolmapäeval külastas tundi ettevõtja Kersti Kullimaa, kes rääkis suussulavatest tortidest ja patside punumisest. Nädala jooksul joonistasid algklasside õpilased oma tuleviku ametit, millest tuli kena näitus. Populaarsemad elukutsed olid õpetaja, juuksur, juutuuber ja jalgpallur. 5.-6. klass said ettekujutuse linnaosade ülesehitusest – asustasime linnapiirkondi,

lõime tühja majja ettevõtte, tegime kastivabrikut. Ühes tunnis oli külaliseks keskkonnaameti vee peaspetsialist Elina Leiner, kes rääkis vee puhtusest, vett säästvast majandamisest jms. Kuuendikud said külaskäigu kosmeetik Kati Pärna juurde ja 5. klass käis vaatamas, millega tegelevad Are vabatahtlikud tuletoorjad. 7.-9. klassi õpilastele käisid tunde andmas mitmed esinejad. Esmaspäeval mängisid JA-Eesti koolitajad kolme tunni jooksul majandusmängu “Raha rändab”. Teisipäeval käisid kõik Pärnus inspirationipäeval, kus jagati aasta ettevõtlusauhindu ja nomineeritud olid ka Are kooli edulood. Kõik õpilased osalesid kahes hingelähedasemas töötoas ja andsid selle kohta hiljem ka tagasisidet. Kolmapäeval said noored osa Rajaleidja töötubadest ja karjäärinõustamisest. Neljapäeval mängisime mängu “Vali oma edutee” ja kuula-

Are noored külastamas OÜ-d Fein-Elast Estonia. Foto: Are kool

sime Tõnu Mertsina video-loengut “Millest sõltub minu palk”. Reedel oli ettevõtete külastamise päev. 3.-4. klass käis trükikojas Pajo ja Sindi muuseumis. 5.-6. klass külastas osahinguid Skamet ja Fennobed. Suuremad kuulasid hommikul Tehnopolis noormeeste loengut säästvast majandusest, idufirmadest ja terviseteh-

noloogias, päeva lõpetuseks külastati Sindi linnas paiknevat osahingut Fein-Elast Estonia. Täname kõiki koostööpartnereid, kes meie ettevõtlusnädala toimumisele kaasa aitasid. Lapsed olid nädalaga rahul ja leidsid, et saadud teadmisi on edaspidises elus väga vaja. Ettevõtlusnädala korraldajad õpetajad Leelo Lusik ja Marju Sepp. ○

Are noortele on projektide abil loodud uued võimalused

PILLE KUUSIK

ARE AVATUD NOORTEKESKUSE JUHATAJA

“Varaait vol 15” projektiga soetati koostöös Are kooliga 10 minibatuuti. Batuudid leiavad tulevikus riskasutust koolis ja noortekeskuses, et arendada formaalse ja mitteformaalse õppe sisidusust. Õige pea on plaanis kaasata batuuditreener, kes noortele treenimise

võimalusi tutvustab. Samuti hakatakse batuute kasutama noortekeskuse avatud tegevustes. Hiljuti avastasid kõige väiksemad külastajad, et minibatuute saab kombineerida teiste Are huvikeskuses olevate vahenditega ning koos loodi vahva takistusrada. Projekti „Minibatuudid Are noortele“ vahendite soetamist toetasid haridus- ja teadusministeerium, Eesti noorsootöö keskus ja Tori vallavalitsus.

ANK-projektiga soetati 2019. aastal Are noortekeskuse õuealale väli-lauatennise laud ning pink-laud, kus saab läbi viia erinevaid tegevusi. ANK-projekti „Pingpong & pink-laud Are noortele“ tegevusi toetasid Eesti noorsootöö keskus ja Tori vallavalitsus. ○

Sindi lasteaia spordinädal rõõmustas osavõtjaid

HELLE TÕKKE

SINDI LASTEAIA LIIKUMISÕPETAJA

Eestis korraldati 23.-30. septembrini viendat korda spordinädalat, mille eesmärk oli suurendada liikumisharastusega tegelevate inimeste arvu ja tõsta tervisealast teadlikkust. Sindi lasteaia spordinädala motoks sai „Tervis püsib põues, kui sa liigud õues”. Jalgpalliklubi Poseidon treenerid viisid vanemate rühmade lastega läbi jalgpallipäeva Sindi gümnaasiumi staadionil. Lapsed said mänguliste tegevuste kaudu teadmisi jalgpallist ja proovida mitmeid osavusharjutusi. Meeskondadel oli vaja kiiruse peale kokku korjata erivärvilisi tähikuid, liikuda palliga

ja lüüa seda väravasse. Lastes tekitas elevust liikuva treeneri jalgade pihta palli veeretamine, vaja oli tajuda ümbrust ja jälgida treeneri asukohta. Meestreeneriga koostöö oli mitmele lapsele esmakordne ja see meeldis neile väga. Suur aitäh, et tegite lastele huvitava sportliku hommiku. Noorematele aiarühmadele korraldas tervisekeskond sportliku mänguhommiku lasteaia õuealal. Alustasime ühise võimlemisega, kus lapsed said ettevalmistuse sportimiseks. Edasi tuli minna etteantud tegevuskohta, kus neid ootas juhendaja. Tegevuskohtades oli lastel vaja täita erinevaid ülesandeid. Rõõmu valmistas sama värvi esemete toomine pesadesse. Siin oli vaja olla tähelepanelik ja kiire. Sabapallide viskamine oli lõbus

tegevus. Mänguhommikul said kõik aktiivselt liikuda ja osavust harjutada. Osavõtvad rühmad tegid plakati, kuhu lapsed olid joonistanud oma käejäljed. Töötajad tegid tervisekondi Sindi terviserajal. Terviserada läbides saime kogeda, kui hea võimalus on loodud Sindis

liikumiseks. Teekonna lõpus ootas üllatus, kõik 18 osalejat said spordinädala logoga seljakoti. Seljakotid olid Eesti spordinädala korraldajate kingitus õigeaegselt registreerujatele. Sindi lasteaia spordinädal pakkus rõõmu kõigile osavõtjatele. ○

Sindi lasteaia jalgpallipäev. Foto: Sindi lasteaed

Erasmus+ projektid Sauga põhikoolis

MERILIN KAUNISTE

SAUGA PÕHIKOOLI HUVIJUHT

Sauga põhikoolil on suur rõõm teatada, et alustasime sel õppeaastal kahe rahvusvahelise Erasmus+ projektiga, mis kestavad kaks aastat. Ühe projekti teemaks on heategevus ning teine keskendub tervisele, ajaloole ja matkamisele. Koordinaatorriigina juhime projekti „Charity Achieves Results With Erasmus+” ehk „Heategevus saavutab Erasmus+ toel tulemusi”. Projekti osalevad ka partnerid Itaaliast, Kreekast, Portugalist, Türgist ja Bulgaariast. Teine projekt, kus teeme kaasa partnerriigina, on „Another Hike... Another History...” ehk „Veel üks retk... veel üks ajalugu...”. Projekti osalevad peale Eesti Kreeka, Prantsusmaa, Portugal ja Hispaania. Kahe aasta vältel saavad kooliõpilased osaleda aktiivselt projektitöös. Õpilased saavad lähendada ülesandeid ja tutvuda partnerriikide õpilastega nii moodsate IKT lahenduste abil kui õppereiside ajal. Koos õpetajatega saavad partnerriikidesse reisida heade õpitulemustega ja projektitöös usinalt kaasa tegevd noored II ja III kooliastme õpilased. Juba 2020. aasta kevadel külastavad Sauga põhikooli partnerriikide õpilased ja õpetajad. Projekti juht on kooli huvijuht Merilin Kauniste.

Meie koolis saavad kahe aasta jooksul erinevatest ettevõtmistest osa väga paljud õpilased. Partnerriike saab kahe aasta jooksul külastada vähemalt 32 õpilast. Loodame, et projektide vältel suureneb õpilaste teadlikkus tervislikust eluviisist, ajaloost ja tõuseb huvi heategevuse vastu. 7.-11. oktoobril toimus esimene projektikohtumine “Another Hike... Another History...” raames Kreeka saarel Heraklionis. Kohtumisel osalesid Pilleriin Türrpu, Carlyn Pukk ja Hannabell Žukov. Õpilasi saatsid projektijuht Merilin Kauniste ja inglise keele õpetaja Magdalena Donerstak. Projektireisi esimesel päeval koguneti Heraklionis Seitsmendasse gümnaasiumisse. Alustuseks mängiti tutvumismänge, seejärel suunduti loodusajaloo muuseumisse, kus tutvuti Kreeka liigirikkusega. Ajutise väljapaneku raames sai näha eksponaate eelajaloolistest loomadest. Kuna Kreeka asub maavärinate piirkonnas, võeti osa ka maavärina simulatsioonist. Teisipäeval sõideti paadiga Spinalonga saarele tutvumaks saare ajalooaga. Saar on kohalik turismikeskus, osalejad pidid saarega tutvumiseks läbima korraliku rännaku. Külastati ka lähedal asuvat Agios Nikolaose populaarset turismi-

linna, mis on tuntud oma maalilise vaate järgi. Kolmapäev oli väga tegevusrohke. Külastati Veneetsia kindlust Kule, tehti südalinna ekskursioon, Heraklionis arheoloogiamuuseumis tutvustas giid Kreeka mütoloogiat ja ajalugu. Tõeline retk kõrbekuumuses toimus neljapäeval, kui loomava päikese all roniti Archanese mäe jalamile, kus asus iidne matmispaik. Pärast väsitavat retke suundusime ühisele koosviibimisele, kus õpetati ja tutvustati oma rahvale iseloomulikke seltskonnatantsu. Viimasel päeval suundusime Knossose paleesse. Suurim pronksiajastu palee oli Minose kultuuri keskuseks. Seal elasid kuningas ja kuninganna, kelle eluruume oli tänu rekonstrueeringule võimalik ka näha. Projektireisi koosnes paljudest ajaloolistest rännakutest ning andis meile Kreekast põhjaliku ülevaate. Pärast viit tegevusterohket päeva on õpilased ja õpetajad kogemuse võrra rikkamad ning agard jagama oma reisimuljeid kolleegidele ja kaasõpilastele. Soovime lastele ja noortele keelte õppimise indu ja põnevaid elamusi! Projektid on rahastatud Euroopa Komisjoni programmi Erasmus+ raames. ○

Sindi gümnaasiumis alustas kooliteed 35 õpilast

AIN KEERUP

SINDI GÜMNAASIUMI DIREKTOR

Kuigi varasemas valla lehes meie kooli 1. klasside õpilaste pilte ja nimekirju ei olnud, kinnitan, et Sindi gümnaasiumis alustas kooliteed 35 väikest tüdrukut ja poissi. Tegemist ei olnud lehetegijate valikuga, vaid see oli kooli valik. Austasime inimeste soove, kes ühel või teisel põhjusel oma lapse pilti avalik-kusele esitada ei soovi. Vabandan kõigi ees, kelle avalik huvi rahuldamata jäi, kuid kõikidel soovijatel oli võimalus 1. septembri pidulikul aktusel osaleda ning sellest ilusast kordumatust sündmusest osa saada. September pakkus aga veelgi põnevaid tegevusi. Neidudele tutvustati tütarlastekoori „Eliise” tegemisi, poistele taekwondo ringis osalemise võimalusi. Ülekoolilisel spordipäeval oli ettevõtmisi nii palju, et ei proovigi kõiki neid nime-tama hakata. Valdav osa klasse valisid oma sportimisviisi koos klassijuhatajaga ise. Külastati Pärnu ranna terviserada, Raeküla spordirada, RMK Kabli looduskust, Pernova loodusmaja, CityKart kardikeskust, Terviseparadiisi veekeskust, Batuudikeskust jne. Vaid üksikud klassid valisid võimaluse, et neile spordipäev korraldatakse. Aga ega nendegi päev igavaks kujunenud. Osaleti orienteerimisvõistlusel, kus tutvuti kodulinna

vaatamisväärsustega. Kõik õpilased said liikumisest rõõmu ja rahulolu. Edukalt on osaletud sportlikel ettevõtmistel ning samuti ettevõtlusnädala tegevustes. Värskem saavutus õpilaste poolt on aga õpioskuste võistlusel saavutatud 2. koht Pärnumaa koolide arvestuses. Ja ega Sindi gümnaasiumis ole tegevusrohke vaid õpilaste elu. Ka õpetajad on haaratud erinevate ettevõtmistega. Meie kool on äsja liitunud programmiga „Ettevõtlik kool” ning õpetajad on läbinud juba nii baaskoolituse kui standardikoolituse, peagi on ees rakenduskoolitus. Tänu gümnaasiumiosa õpilastele toimus traditsiooniline meeldejääd õpetajate päeva tähistamine. Et päev just õpetajatele tõesti südantliigutavaks kujuneks, olid gümnaasistidele appi tulnud ka vilistlased. Kui lilled ja kohvilaud on selles päevas etteaimatavad üllatused, siis üllatuskülaline jäi üllatuseks viimase hetkeni. Oma kooliaega meenutas ja tänas õpetajaid nende raske töö eest laulja Alen Veziko. Tema esinemist kuulati harjumatu vaikusega. Just harjumatu, sest õpetajad on oma olemuselt üsna häälekad. Kui pidupäevad lõpevad, tuleb naasta igapäevaelu juurde. Kuid igavuseks aega ei ole. Koolitöötajad koos hoolekoguga on ette valmistamas kooli uut arengukava, mis peaks seadma sihid ja suunad lähemateks aastateks. Jõudu ja jaksu meile kõigile ühiste vaadete kokkuleppimisel. ○

Projekt „Peakokad koolis” Tori põhikoolis

ANNE RÄTSEP

TORI PÕHIKOOLI ÕPETAJA

Tori põhikooli 6.-8. klassi õpilastel oli tore võimalus osaleda projektis „Peakokad koolis”. Osalejate nimekiri täitus paari päevaga. Oli tore, et osalemise tingimuseks oli seatud, et poisse ja tüdrukuid peab olema võrdselt. Nii ka läks. Meie kokad olid Piret Pusse ja Roland Visnapuu restoranist Noot. Kokkulepitud päeva hommikul, 27. septembril, olid lapsed juba välisukse juures ootel ja aitasid toiduained klassi toimetada. Vaatasime koos filmi Eesti toidukultuuri ajaloost ja rääkisime läbi köögis toimetamise reeglid. Moodustasime kaks gruppi, mõlemas 13 õpilast ning

kokkamine võis alata. 1,5 tunniga valmis neljakäiguline lõunasöök. Menüüs olid kõrvitsapüreesupp, karask, frititud kala bataadifriikatega ja külmkoorekastmega ning kamavaht külmutatud marjadega. Kõik toidud valmisid õigeaegselt ja maitse-sid imehästi. Lemmikuteks kujunesid karask ja frititud kala. Kokad said lastega suurepäraselt hakkama ja kutsusid lapsi koos õpetajaga külaskäigule restorani Noot. Otsustasime, et seda me kevadel kindlasti ka teeme. Kokad valisid välja kaks silmapaistvalt andekat noorkokka. Nendeks olid Jürgen Saar 6. klassist ja Ardy Annus 7. klassist. Täname ka hulgi-ladu Kaupmees, kes varustas kokkasid toiduainetega, tänu sellele said maitstvast toidust kõhud täis 27 õpilast ning isegi mõned õpetajad! Sarnased projektid on koolis väga teretulnud. ○

Ühispiilt restorani Noot kokkadega. Foto: Tori põhikool

Tiit Tarlap oli ja on eesti ulmekirjanik

ENE MICHELIS

TORI VALLA RAAMATUKOGU DIREKTOR

Üle kahe aasta on möödas päevast, mil suri Tiit Tarlap, ulmekirjanik, kelle kodulinnaks oli Sindi. Õpingud Sindi keskkoolis, lõpetamata õpingud Tartu ülikoolis, sõjavägi, erinevad tööko-mused ning sundkäik Tšernobõli tuumajaama avarii tagajärgi likvideerima andsid talle inspiratsiooni raamatute ja jutude kirjutamiseks. Kaks raamatut on pärvinud Eesti Ulmeühingu aastaauhinna Stalker. Tiidu esimene jutt „Tänav akna taga” ilmus 1988. aastal ajakirjas Noorus. Viimane, 2016. aastal ilmunud romaan kannab pealkirja “Rajake tähetolmus”. Tiidu kirjutuslauale jäi ka üks lõpetamata käsikiri. Siim Veskimees, eesti ulmekirjanik, tõlkija ja toime-taja kirjutas aastal 2017 ajalehes Sirp ilmunud järelehuüdes: “Ja nüüd on ta läinud. Enam ei tule neid põnevaid, mehiseid ja karme raamatuid. Ei tule ka laule – jah, ta oli ka kitarril- ja laulumees. Ta jääb alati meiega oma lugudes ja parim viis teda mäletada on võtta mõni ta (veel lugemata) raamat ja läbi lugeda.” Et sellist meest mäletaksid ka tule-vased põlvkonnad ning vallaelanikud ja külalised ka kaugemalt, otsustasid Tori

Tiit Tarlap. Foto: Urmas Saard

vallavalitsus ja Pärnumaa Tšernobõli ühendus Gamma paigaldada Sindi raamatukogu uue maja juurde mälestus-pingi. 13. novembril oleks Tiit Tarlap saanud 65-aastaseks. Sel päeval seisatame hetkeks ning mõtleme üheskoos tema isiku ja loomingu peale. Koguneme pingi pidulikuks avamiseks kolmapäeval, 13. novembril kell 15 Sindi raamatukogu uue maja ees (Pärnu mnt 55a). ○

August Pulst 130

TORI MUUSEUM

Koostöös Tori muuseumiga tutvustame igas lehes veidi August Pulsti. 14. jaanuaril täitis tema sünnist 130 aastat. Iga kord käsitleme erinevat teemat või valdkonda.

Maalimise kõrval huvitas August Pulsti ka skulptuur. Selgi alal paistis Pärnumaa noormees silma. Kord saatis õpetajast skulptor Pulstile suveks maale koduseks harjutamiseks kaks puuda head savi, millest too valmistas isa skulptuuri. Savist skulptuur asub Tori muuseumis. ○

August Pulsti tehtud saviskulptuur. Foto: Tori muuseum

Ares said kokku meie valla naised

VILJA ALAMAA
AVE AASLAID

Meil, naistel, on alati korraga käsil lugematult tegemisi, aga ikka leiame aega ja tahtmist, et veel millestki osa saada, tahta ja teha. Esimesest Tori valla naiste kohtumisest 22. septembril Are huvikeskuses võitis osa üle 150 naise. Hea algus! Igatahes andis see kindla suuna – järgmisel aastal jätkata ja kindlasti juba uues võtmes ja uute mõtetega. Kokkutuleku väga huvitavaks ja kõitvaks peateemaks olid ettevõtlikud naised meie vallas. Päevajuhi Anu Välba kaasabil saime teada, millega valla naisettevõtjad tegelevad ja kas on kerge olla endale ja teistele tööandja. Lavale kutsuti seitse tublit naist. Kersti Kullimaa on Are piirkonna tubli noor kolme lapsega pereema, kes punub patse, maalib ja põhitööna valmistab omanäolisi torte ja kooke, mida pakub kohviku Kersti Maiused nime all. Katrin Ruumet on Toris asuva Klaara-Manni puhkekeskuse tasakaalukas ja heatujuline perenaine. Alla Metsmaa on ülitubli pagar-kondiiter Sindi linnas, keda kõik tunnevad ja

kes on suuteline päevas mitu-kümmend kringlit üksi valmis küpsetama. Kersti Reppo tegeleb taluturismi ja kelgukoerte kasvatusega, olles samas üdini rõõmsameelne kinnisvaramaakler. Veranika Haas on Tori siidritalu südi perenaine. Önne Tikerpalu on osaühingu Pohlatare Kõök juhataja, pagar-kondiiter ja koolitaja. Ave Mürel-Lusik on kodumajutust pakkuva osaühingu Tuka Turism perenaine, lisaks alati humoorikas pidude õhtujuht ja pulmavanem. Anu Välba kaasabil rullusid lahti nende naiste edulood, millest jäi kõlama mõte: naised, uskuge endasse, lööge seljad sirgu ja ärge kartke rühkida oma unistuste poole. Kokkutulnutel oli uudistamist palju. Igast valla piirkonnast oli näitamiseks toodud kaunist käsitööd. Vahelajal oli hea vestelda ja sobitada tutvusi kohvikus, maitsta Tori naiseltsingu Lained pakutavaid salateid ja moose, mekutada siidriga, koduveiniga ja limpsida usinate mesilaste toodetud mett. Tühjaks osteti uhked koogikandikud ja pirukakorvid, määrati peale kreeme ja imetleti salv-rätikutehnikas esemeid. Igasse töötuppa leidis naisi, nii jõusaali

Sindi muuseum otsib maskotti

AITA PUUST

SINDI MUUSEUMI JUHATAJA

Palume teie kõigi kaasabi Sindi muuseumi tunnustegelase loomisel. Maskoti võib kohe valmis meisterdada, kuid teda võib ka kirjeldada või joonistada. Tunnustegelane peaks olema selline, kes oleks Sindile iseloomulik, temaga peaks saama mängida, teda peaks saama riputada ja ta peaks olema piisavalt väärikas, et teda kinkida. Osalejatele üllatus! Tore oleks, kui te oma ideest teataksite muuseumisse

1. jaanuariks 2020.

Alates oktoobrist on Sindi muuseum avatud ka laupäeviti, tulge ja uuendage tutvust põnevate väljapanekutega. Pakkuge omapoolseid ideid, mida muuseumis just teie jaoks teha võiks. Võtke kaasa lapsed, kindlasti leidub põnevat tegevust neilegi.

Veel terve novembrikuu on muuseumis avatud näitus kollektsionäär Lehte Tammeli pastapliiatsitest. Palume vaatama!

Kohtumiseni muuseumis! ○

Naisettevõtjad koos Vilja Alamaa ja Anu Välbaga. Foto: Ott Rõngas

tervisenippe saama, kahe vardaga kuduma, pärleid ritta seadma, huulepulka valima jm. Kuna nõid Nastja oli teinud naistele ettekande kristallide mõjust, oli enamikul asja poolvääriskivide tupp, kust soetati omale kauneid ehteid või pisteti tasku kõikeaitav armas kivike. Päeva lõpetas ansambel Puuluup, kelle omapärane esinemine oli paljudele naistele esmakordne

tutvumine nende vahvate meeste toreda loominguga. Puuluup pani naised tantsu lööma ja on tore teada, et nad kuuluvad meie presidendi lemmikansamblite hulka. Head naised! Tänu tulemast ja osalemast, tegite ilusast sügispeavast toreda kokkutuleku. Järgmise aasta kokkutuleku kuupäev on juba kirjas – 20. september. Jälgemiseni ja uute toredate kohtumisten! ○

XIII Sindi Skate üllatas viguriga

HELLE VENT JA HENRI HOLLAND
SINDI SKATE KORRALDAJAD

Teadagi on 13 halb number, aga 14. septembri hommik oli imeline oma sinise taeva ja soojendava päikesega. Varakult pandi üles vajalik aparaatuur, telgid... Tublimad trikitajad harjutasid vist juba päikesetõusust alates. Kõik sujus nagu kellavärk. Kell 12 algas registreerimine ja siis tuli täiesti ootamatult esimene paduvihm. Pidulikul avamisel andis Taavi Burkett sõna kauaaegsele Sindi linnapeale Mati Mettusele, kelle toetusel sai rulapargi väljaehitamiseks alustada. Mettuss soovis edu osalejatele, kes tegelevad keerulise ja julgust nõudva alaga ja tänas noortekeskust. Aga vihma kallast ja tegime Henri Hollandiga raske otsuse kolida võistlused Tihametsa. Sealne sisepark, mille olin eelmisel päeval igaks juhaks kinni pannud, üllatas oma suuruse ja huvitava lahendusega. Eraldi tänu äärmiselt vastutulelikule ja abivalmis Katrin Vainlole võimaluse eest kasutada nende trikiparki! Ja siis nägin, kui eriline ja ühteheidetav seltskond on trikitajad, nende vanemad ja teised asjaosalised. Autod laaditi sõitjaid ja muud tarvilikku puupüsti täis. Keegi ei virisenud ja kõik aitasid kõiki. Lõpuks jõudis

Tihametsa nii palju autosid, et isegi Simple Sessioni eelvoorus olevat neid vähem olnud. Võisteldi tritõukerattal, rullal ja BMX trikitattal. Tritõukerattal võidutses Viljandi sõitja Deeno Lippand, rullavõistluse võitis täiesti puhta sõidu teinud Elva noormees Romario Siimer, BMX-rattal võitis esikoha kindlalt Tartust pärit Eesti üks parimaid tänavastiili sõitjaid Tauno Krüüts. Parima noore sõitja tiitli võitis Tallinnast kohale tulnud Artemi Nikolajev ja parima Sindi sportlase auhinna pälvis Carl Mängel. Väga tore on see, et võistlustele tuleb üha uusi ja nooremaid ekstreemspordulasi üle kogu Eesti ning Sindi võistluse vastu on huvi pidevalt kasvanud. Täname südamest kõiki osalejaid! Teie osalustasu annetasime Pärnu loomade varjupaigale. Täname toetajaid: Tori vallavalitsust, Fein-Elast Estonia, Pajo trükikoda, OnWheels, Raba 5, Sindi raamatukogu, Sindi Kommunaal, Paikuse politseikool. Tänu abistajatele: Taavi Burkett, Sören Mäesalu, Vallo Vaargas, Mihhail Skljär, Marek Sild, Kristel Liivamägi, Heli Ruus, Urmas Saard, Helen Parmen, Maili Isand, Liidia Pihhus, Mihail Šorin, Inger Kangur, Marko Padernik, Chris Patrick Tilk, Valev Koitla, Teele Mustallikas, Rasmus

Carl Mängel oli parim sintlane. Foto: Valev Koitla

Paimre, Siim Raidmets, Meelis Erm, Timo Tiivas, Eva Lemmegas, Mayken Haava, Stenly Puu, Kaur Kasemaa, Elisabeth Mitt, Remii Metsmaa. ○

Toris toimus taas jalgpalliturniir Diablo Cup

AHTO SAAR

TORI SPORDIKLUBI

14. septembril korraldas Tori spordiklubi koostöös Tori vallaga järjekordse jalgpalliturniiri Diablo Cup. Eriliseks tegi turniiri see, et esmakordselt toimus see Tori põhikooli uuel kunstmurustaadionil, mis võimaldas mängida tehnilist ja kvaliteetset jalgpalli. Juba traditsiooniks saanud jalgpalliturniirist võitis sel aastal osa kuus meeskonda. Külalisvõistkond Tallinnast AFC Eyjafjallajökull osales turniiril esmakordselt. Mitmekordne turniiri võitja Teku-Teku oli taas kohal tugeva koosseisuga. Vanad tuttavad jalgpalli rahvaliigast Pärnu United olid kohal kahe tiimiga ning võõrustajad Tori Põrgulised said samuti kaks meeskonda välja panna. Kohtunikena mõistsid õigust Leo Rõõmusaar ja Mart Paumäe, kes Tori turniiridel varasematki viistanud. Turniiri formaat nägi ette, et mängitakse omavahel läbi ning sealabi selgitatakse paremusjärjestus. Peale võitluslikke mänge kujunes paremusjärjestus selliseks, et taas viis võiduka-

Jalgpalliturniirist osavõtjad. Foto: Andra Sõmer

rika koju Teku-Teku, kelle saldosse jäi neli võitu ja üks viik. Teise koha karika võitis endaga Tallinnasse kaasa meeskond AFC Eyjafjallajökull (kolm võitu ja kaks viiki) ning pronksised autasud said Tori Põrguliste esimese meeskonna liikmed. Neljandaks platseerus Tori

Põrguliste teine tiim ning 5.-6. kohaga pidid leppima Pärnu Unitedi meeskonnad. Korraldaja võib turniiri igati kordaläinuks pidada ning siinkohal mängis olulist rolli ka ilm, mis valdavalt oli päikesepaisteline ja kuiv. ○

Tori sotsiaalmajas tähistati eakate päeva

LIIVI TÕNISSAAR

Üksi ja mitmekesi astuti 3. oktoobri südapäeval läbi udutava sügisvihma Tori sotsiaalmaja poole, kus juba ootas perenaine Ave Aaslaid. Tegevustoas kaetud kohvilauakeste ääres leidis igaküsi koha tuttava või sõbra kõrval. Perenaine koos abilistega oli päeva korraldamiseks vaeva näinud - kaunit kaetud lauakestel särasid küünlad, lõhnasid maitssvad kringilõigud ja kohv, kaminas põles hubane tuleke. Ja üllatusküllalisena astus uksest sisse kandlemees Sander, kes peale päevakohaseid avasõnu kohe pillilood lahti löi. Ei läinudki kaua, kui kõik kohalolijad rõkkasid kaasa laulda. Tantsima just ei kiptutud, aga nii mõnigi jalg kõpsus laua all taktis kaasa. Oli südamele soe ja mõnus olemine! Kui küllaline ära saadetud, saabus aeg vestlusringiks. Meenutati möödunud suve käimisi ja üritusi. Eriti varmad oldi jagama muljeid ühisest reisist Lüübnitsa sibula- ja

kalalaadale. Oli seal tõesti rikkalikult ande, mida vaadata, maitsta või kaasa osta! Aga mitte ainult see reis ei tulnud jutuks, sest tegevust ja vabaaja sisustamist jätkub nii eakatele kui kõigile teistelegi Tori sotsiaalmaja katuse all küllaga. Tasub vaid lahti lüüa koduleht või otsida üles teated vallalehes! Muidugi arutleti, miks nii eakate klubisse kui muudele üritustele on uusi liikmeid visalt lisandumas ja mida teha selleks, et kohalik rahvas leiaks majja tee. Käis läbi mõte, et ehk häirib inimesi nimi „sotsiaalmaja“. Ja miks? On arvamus, et selle maja üks on avatud ainult neile, kes on kuidagi abituks jäänud. Tege- likult on maja töötajad ja vaba- tahtlikud kujundanud elu ja tegevuse majas väga mitmeta- huliseks ja võiks öelda, et lausa kogukonna keskseks. Tasub tulla ning vaadata ja kaasa lüüa! Majaperenaise Ave mure peale, et ruumid on kitsu- kesed, tasuks kindlasti asja- osalistel tulevikuperspektiivis mõelda, aga seni aitab vana- sõna, et häid lambaid mahub palju ühte lauta! ○

KORVIPUNUMINE SUIGU SELTSIMAJAS

23.-24. novembril õpetab Margus Rebane Suigu seltsimajas oktest korvipunumist. Töötuba algab kell 10. Huvilistel peavad olema seljas ilmastiku- kindlad riided, kaasas taskunuga ja oksakäärid. Esimene käik on loodusesse materjali korjama. Punumist õpime/harjutame Suigu seltsimaja saalis. Osavõtt palun registreerida Suigu raamatukogu meiliaad- ressil suiguraamatukogu@torivald.ee või 5306 0752. Koolituse hind 27€. Pevad on pikad, võta kaasa midagi söödavat, mida ühisele lauale panna. ○

Tervisespordisari Terve Tori 2019

ANDRA SÕMER

TORI SPORDIKLUBI

Tori spordiklubil on juba üksteist aastat olnud kombeks alustada uut treeninghooaega inspireerivate tervisespordi üritustega. Nii ka sel aastal. 25. augustil leidis aset väga populaarseks osutunud kanuumatk Toherast Torisse. Soojenduseks kondisime paar kilomeetrit mööda Riisa raba laudrada, Navesti jõe äärest jätkasime teekonda kanuu- dega. Ilm oli päikeseline, selts- kond vahva ja korraldaja Tori matkakeskus vääril ainult kiidusõnu. Sarja teine üritus „Kolme silla jalgrattamatk“ toimus 8. septembril. Vantasime kokku kolmkümmend kilomeetrit läbi kaheksa küla. Mõned toredad jalasirutuspeatused tegime ka. Oleme väga tänulikud kõigile

võõrustajatele. Rätsepa külas kuulasime Lembitu muhe- daid meenutusi ja pillilugusid, Jõesuu külamajas kinnitasime keha Helga pakutud kohvi ja pirukatega ning Mutis oli vahva kohtumine Tuka Talu perenaise Avega. Matka lõpul nautisime mõnusat kulgemist mööda värskelt valminud Tori-Selja kergliiklusteed. 15. septembril jagas Tori põhi- kooli võimlas kasulikke näpu- näiteid personaaltreener Mirko Miilits. Teemadeks olid emot- sionaalne söömine ja treni- mine jõusaalis. Usun, et koha- letulnud said oma küsimustele vastused ja võivad julge süda- mega uuele treeninghooajale vastu minna. Tänan kõiki osalejaid ja abilisi! Kohtumiseni trennis! Üritust toetab LEADER-prog- ramm ja Rohelise Jõemaa koostöökogu ning Tori vallavalitsus. ○

Maadlejad võistlesid Leo Kreinini mälestusvõistlustel

RAIGO PAULBERG

MAADLUSKLUBI LEO

28. septembril toimusid Paikusel juba 18. korda L. Kreinini mälestusvõistlused Kreeka-Rooma ja naistemaad- luses. Osavõtjaid oli seekord nii Eestist kui Lätist, koku 126. Meie maadlejate tule- mused on järgmised: I koht: Carl Nilov (kuni 51 kg); Raimond Uiibo (kuni 65 kg); Robyn Paulberg (kuni 80 kg); Tiia-Triin Tomson (+58 kg); II koht: Georg Heinmets (kuni

19 kg); Rasmus Tõnismäe (kuni 42 kg ja kuni 48 kg - Rasmus maadles kahes vanuseklassis); III koht: Henrik Heinmets (kuni 22 kg); Romet Kutšern- juk (kuni 35 kg); Matthias Tuulik (kuni 80 kg). Maadeldi ka täiskasvanute absoluutkaalus (kuni 130 kg), kus esikoha saavutas Robyn Paulberg ja III koha Matthias Tuulik. See on 18 aasta jooksul esimene kord, millal Leo klubi maadleja võidab absoluutkaalu ja jätab rändkarika koju. ○

Tori sotsiaalmaja huviringid

5. november kell 10: LAUAMÄNGUDE RING
 7. november kell 10: KÄSITÖÖRING
 12. november kell 10: KUNSTIRING
 14. november kell 10: LOODUSRING
 19. november kell 10: FOTORING
 21. november kell 10: JUTURING „RÄÄGIME ELUST“
 26. november kell 10: KERLI KOKAKLUBI
 28. november kell 10 KODULOOTUND ○

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

11. november alates 10.00
JÕESUU KÜLAMAJAS
 Eeteregistreerimine tel 5340 4925
 Kuiva silma test
 Rõhumõõtmine
 Prillide pisiremont
 Päikeseprillid

Silmade kontroll 15€, prillistjale tasuta!

LIPU-
MASTID

KUNI
NOVEMBRI
LÕPUNI
10%
SOODSAMALT

Igaühel on õigus
heisata Eesti lipp
365 päeva aastas!

KODUSTE
LASTE
JÕULUPEOD

12. dets kl 11.00
Sindi seltsimajas

12. dets kl 16.00
Tori rahvamajas

13. dets kl 11.00
Are huvikeskuses

13. dets kl 16.00
Sauga
noortekeskuses.

Esineb Viljandi nukuteater
ja külla tuleb jõuluvana.
Peole ootame pisikesi
vallakodanikke, kes ei käi
lasteaias. ○

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

SÜNDMUSTE KALENDER

Neljapäeval, 31. oktoobril

Kell 15-21 ÕUDUSTE MAJA Sauga avatud noortekeskuses. Info noortekeskuse Facebooki lehelt.

Laupäeval, 2. novembril

Kell 17 Sindi seltsimajas MÄLUMÄNG „Vasta julgesti!“.
Pilet 2 eurot, õpilastele 1 euro. Küsib võistkond Jacko.

Neljapäeval, 7. novembril

Kell 14 TORI VALLA NOORTEPÄEV 7.-9. klassi noortele
Sauga avatud noortekeskuses. Registreeri end hiljemalt
30. oktoobril saugaank@torivald.ee.

Pühapäeval, 10. novembril

Kell 14 JUMALATEENISTUS Tori kirikus. Teenib Tori
Püha Jüri koguduse õpetaja Ants Kivilo.

Esmaspäeval, 11. novembril

Kell 15 PIMEDATE ÜHINGU NÄITERINGI NÄIDEND
„Mälumäng“ Sindi sotsiaaltöökeskuses. Sisepääs
tasuta.

Teisipäeval, 12. novembril

Kell 9.30 VÄIKELAPSE ESMAABI KOOLITUS Tori
sotsiaalmajas. Eelregistreerimine tel 529 7216.

Kell 18 KOHTUMINE MAAELUMINSTRI MART JÄRVI-
KUGA Tori rahvamajas. Oodatakse rohket osavõttu.

Kell 19 Sauga raamatukogu MÄLUMÄNG.

Kolmapäeval, 13. novembril

Kell 15 TIIT TARLAPI MÄLESTUSPINGI AVAMINE
Sindis. Kogunemine Pärnu mnt 55a.

Neljapäeval, 14. novembril

Kell 17 SUSHI TÖÖTUBA Tori rahvamajas. Juhendaja
Kersti Kullimaa. Osalustasu 45 eurot, eelregistreeri-
mine telefonil 5335 9496.

Reedel, 15. novembril

Kell 11 TSIRKUS BARRAMEO Sindi seltsimajas. Pilet 7
eurot.

Kell 16 KADRIPÄEVA TÄHISTAMINE Sindi seltsimajas.
Muusikat teeb Kalev, pakutakse teed, kohvi ja kringlit.

Osalejatel palutakse Kadridele sobivalt riietuda. Pilet 2
eurot.

Kell 18 TSIRKUS BARRAMEO Tori rahvamajas. Pilet 8
eurot, alla 3 a lapsed tasuta.

Teisipäeval, 19. novembril

Kell 9-11 DOONORIPÄEV Tori rahvamajas. Kaasa
isikultõendav dokument.

Reedel, 22. novembril

Kell 19 KOLM MEEST, NAINE JA KONTSERT Sindi selt-
simajas. Esinevad Nele-Liis Vaiksoo, Märt Avandi ja
Lauri Liiv. Pilet eelmüügist 20 eurot.

Laupäeval, 23. novembril

Kell 10 Merle Einola animeeritud LOENG „SUHKUR –
SÖBER VÕI VAENLANE?“ Tori sotsiaalmajas. Praktiline
töötuba suhkruvabade toitudega. Info ja registreeri-
mine tel 529 7216.

Kell 14 NAISRAHVATANTSURÜHMA MURUEIDED 60.
tegevusaasta tähistamine Sindi seltsimajas.

Pühapäeval, 24. novembril

Kell 14 JUMALATEENISTUS Tori kirikus. Teenib Tori
Püha Jüri koguduse õpetaja Ants Kivilo.

Pühapäeval, 1. detsembril

Kell 11 ESIMESE ADVENDI TÄHISTAMINE Sauga noor-
tekeskuses. Etendus, pilliringi noorte ja tantsuringi laste
esinemine. Tasuta, kõik huvilised on oodatud!

Neljapäeval, 5. detsembril

Kell 12-16 TORI VALLA EAKATE JÕULUPIDU Are huvikes-
kuses. Eelregistreerimine 29. novembrini tel 5309 3150.

Neljapäeval, 12. detsembril

Kell 11 KODUSTE LASTE JÕULUPIDU Sindi seltsimajas.
Kell 16 KODUSTE LASTE JÕULUPIDU Tori rahvamajas.

Reedel, 13. detsembril

Kell 11 KODUSTE LASTE JÕULUPIDU Are huvikeskuses.
Kell 16 KODUSTE LASTE JÕULUPIDU Sauga
noortekeskuses.

Vaata lisa www.torivald.ee/kalender

A- Tekstiil OÜ

Pärnu mnt 50, SINDI, korraldab 04.-08. novembril
SUURE TEKSTIILITOODETE LAOMÜÜGI.

Saabunud on täiesti uued voodipesudisainid -
pakume lastele ka pimedas helendavat voodipesu.
Padjapüürid alates 1.50 eurost, padjad alates 3
eurost, katemadratsid alates 19.90, kott-toolid alates
35 eurost.

Sulepadi 50x60 ainult 8 eurot.

Oleme avatud kell 10.00-17.00.

PKM Teenused OÜ
Rehvide vahetus-müük

Tihase 23, Tori Vald
Sindi linn, Pärnu mnt 55a
tel. +372 56 23 83 40
teenused@pkm.ee

tehnoülevaatus

Lauka tee 6, Sauga
Avatud: E-R 8-18, L 8-15
Telefon: 443 6990
proteho.ee/sauga

Täpsem info
ja personaalne
pakkumine:
mastid@hobesolg.ee

Tel 5565 5001

www.hobesolg.ee

Massaažituba
tel. 53 987 969

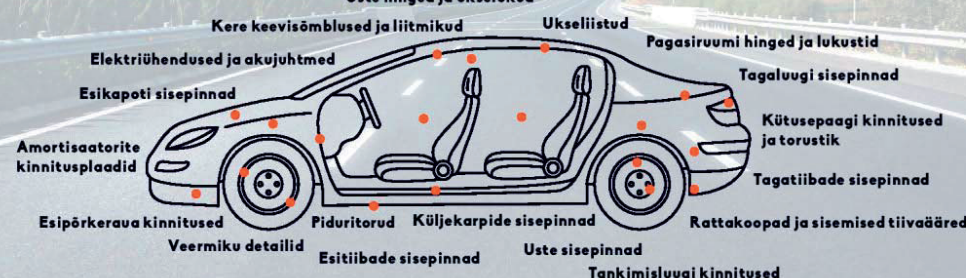
Soe suvi on selleks korraks otsas ja taas
on avatud **MASSAAZITUBA!**
Ootan teid ikka Pärnu mnt.23a, Sindi

ROOSTEKAITSE KESKUS

SINU AUTO KINDEL KORROSIOONI KAITSE!

protsessi käigus töödeldakse:

SAVI TN. 36 PÄRNU
TELEFON: 4440018
INFO@ROOSTEKAITSEKESKUS.EE
WWW.ROOSTEKAITSEKESKUS.EE

TEATED

OÜ ETEST PR **ostab metsa- ja põllumaad.**
Tel 504 5215, 514 5215; info@est-land.ee

Korstnapühkimine ja kütteseadmete remont.
5645 0529.

Tori sotsiaalajas juuksur: 8. novembril ja 22. novembril kell 10-16.
Maniküür/pediküür **12. novembril**, vajalik eelregistreerimine tel 529 7216.

21. novembriks on Are huvikeskus broneerinud **piletid teater Endla uuele etendusele „Daamid“**. Hind 13.60 tk. Piletisoovist teatada Vilja Alamaale tel 510 5498.

Kundalini jooga Tori lasteaias esmaspäeviti kell 18, õpetaja Juta Ild. Info tel 529 0424.

Sindis muutusid Supluse tn 2//4 asunud kortermajade aadressid: Supluse tn 2 hoone uus aadress on Pärnu mnt 62b; Supluse tn 4 hoone uus aadress on Pärnu mnt 62a. Korterite numbrid muutuvad pärast korteriühistute moodustamist. Elanikel palutakse teavitada aadressimuudatusest ettevõteteid, millega neil on sõlmitud lepingud (pangad, teleteenuste pakkujad jms). ☉

EELK Pärnu-Jakobi koguduse teated novembris

03.11 kl 14 Jumalateenistus armulauaga. Hingedepäev
10.11 kl 14 Jumalateenistus armulauaga. Isadepäev
17.11 kl 14 Jumalateenistus armulauaga
24.11 kl 14 Jumalateenistus armulauaga

Koguduse kantslei avatud T, K, R 10-14,
telefon 446 4650 ☉

On lahkunud Sindi aasta inimene Juhannes Kask

Juhannes Kask (1933–2019) oli Sindi tõstesporti pikaajaliste traditsioonide jätkaja ning looja. Tema elutööks kujunes noorte tõstesportlaste treenimine, sellega tegeles ta viimase ajani. Ta oli ka ise edukas tõstesportlane ja selle ala väga hinnatud kohtunik. Juhannes Kase isa tõstja Aleksander Kask võistles 1928. aastal Amsterdamis olümpial ning tema auks toimusid 2019. aastal Sindis juba 20. mälestusvõistlused. Nende võistluste korraldajaks oli Juhannes Kask.

Juhannes Kase panus noorte sportlaste ja Eesti tõstesporti heaks on hindamatu. Teenete eest kohaliku spordielu edendamisel valiti Juhannes Kask 2009. aastal Sindi aasta inimeseks. Tori vallavalitsus avaldab kaastunnet lähedastele.

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Endel Lobja	03.06.1940-16.09.2019
Voldemar Somov	24.01.1952-17.09.2019
Helgard Hansumäe	03.04.1960-11.09.2019
Toivo Kuuse	19.11.1967-28.09.2019
Raimond Kurgo	28.03.1970-26.09.2019
Elsa Haas	21.12.1927-24.09.2019
Maria Tarassova	13.01.1929-06.09.2019
Herta Lohu	06.12.1930-01.09.2019
Ilda Nuut	13.01.1936-18.09.2019
Eha-Helle Roosileht	03.02.1936-28.09.2019
Eleonora Shuvikova	16.03.1936-12.09.2019

Tori Valla Teataja

Väljaandja: Tori Vallavalitsus

Aadress: Pärnu mnt 12, Sindi,

Tori vald, 86705 Pärnumaa

E-post: tori@torivald.ee

Toimetaja: **Piia Salundi**,
tel: 5855 7158, e-post: ajaleht@torivald.ee

Trükk: AS Pajo, küljendus: Karmen Vesselov

Leht ilmub üks kord kuus. Tiraaz on 5158 eksemplari ja see jagatakse Tori valla postkastidesse tasuta.

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil ajaleht@torivald.ee

Toimetusel on õigus vajadusel kaastöid lühendada ja redigeerida.

Hei, kõik bassid ja tenorid, kes te veel **Sindi laulukooris** ei laula! Ootame teid kolmapäeviti kell 19.00 Sindi seltsimajas, et veeta kordumatuid õhtuid suurepärase laulude saatel imelises seltskonnas. Sellel hooajal on plaanis mitu kontserti ja 2020. aasta oktoobris välisfestival. **Liitu juba täna 150-aastase Sindi laulukooriga!** Info tel 56982912

Naisrahvatantsurühm **SASSIS SUSSID** otsib uusi liikmeid! Kui sa oled särasilmselt tantsuhimuline ja sul on veel vaba esmaspäeva õhtu kell 18–20 ning mõnikord oled valmis sassis tantsussid sammudeks korda seadma ka nädalavahetustel, siis tule ja naudi tantsude ilu. **Kohtumiskaik on Jänesselja lasteaed.**

Kirjuta sassissussid@gmail.com või helista (Ülle): 56696953.
Vaata ka: sassissussid.weebly.com.

Tori rahvamajas pühapäeviti algusega kell 13 **SELTSKONNATANTS**. Juhendajad Erki ja Katrin Melts. Ühe inimese osalustasu 10 eurot. Tulekust palun teatada tel 5335 9496 või torirahvamaja@torivald.ee.

Tori sotsiaalajas

VÄIKELAPSE ESMAABI KOOLITUS

12. novembril kell 9.30-14.30.
Koolitaja Hiie Lainela, Eesti Punane Rist

Vajalik eelregistreerimine tel 529 7216

Pühapäeval, 1. detsembril 2019

Olete oodatud tähistama

ESIMEST ADVENTI

KELL 11.00

SAUGA NOORTEKESKUSESSE

*naidime etendust, kuulame pilliringi
noori ning vaatame tanstulaste esinemist*

TASUTA

Alates 1. oktoobrist on
Sindi muuseum
avatud:
esmaspäevast neljapäevani 11-17;
reedel 10-16;
laupäeval 10-14.

Sindi sotsiaaltöökeskuses

11. novembril kell 15.00

Pimedate ühingu näitering etendusega

“MÄLUMÄNG”

Osades BERTA LEEMET, LEONORA TURK, ELLA EVI LOIME

Autor ja lavastaja MARGUS OOPKAUP

Toimub saate “Mälumäng” stuudio otsesalvestus. Aga mis salvestusel juhtub, seda peate ise juba oma silmaga vaatama! Sissepääs TASUTA!

NELE-LIISVAIKSOO LAURI LIIV MÄRT AVANDI
KLAVERIL JOHAN RANDVERE

Kolm meest, naine ja kontsert

Reedel, 22.11.2019 kell 19.00
Sindi Seltsimajas

Print eelmisele 20 € info ja kaalutõenduse (ja 20 piletit) 505 9625 www.kortermajade.ee

NELJAPÄEV, 7. NOV 2019
14.00-17.00

Tori valla noortepäev 2019

“Tori noored nähtavaks”

PÕNEVAD TÖÖTOAD, MIDA VIIVAD LÄBI OMA ALA PARIMAD

7.-9.klassi noortele
Sauga Avatud Noortekeskuses

Errit Kuldkepp

Roger Tibar

Silver Silluta

Helena Randlaht

Kait Kallau

Victoria Villig

REGISTREERI END ÜRITUSELE ENNE 30. OKTOOBRI EMAILILE SAUGAANK@TORIVALD.EE esineb AG räppar

STATISTIKAT

1.09.2019 – 30.09.2019 sündis 13 last, suri 11 inimest, saabus 68 inimest, lahkus 45 inimest, vallasiseselt vahetas elukohta 15 inimest. 01.10.2019 seisuga on elanikke vallas 11 841 (mehi 5881, naisi 5960).

VASTSÜNDINUD VALLAKODANIKUD

Silverster Tomingas	27.08.19
Oliver Link	28.08.19
Gustav Saatmäe	29.08.19
Mario Prii	02.09.19
Henri Johannes Tamm	03.09.19
Tristan Kaldma	11.09.19
Anders Liiv	16.09.19
Taisi Tomson	26.08.19
Siret Veskimägi	03.09.19
Derli-Marii Laretei	04.09.19
Brigitte Solovjev	22.09.19